

Årsrapport 2023 Kulturdirektoratet

Innhold

Årsrapport 2023 Kulturdirektoratet	1
Del 1 Direktørens beretning	2
Del 2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall	5
Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget	5
Utvalgte hovedtall 2023	
Kulturdirektoratets organisasjon og ledelse	7
Budsjett og regnskapstall 2021-23	8
Del 3 Årets aktiviteter og resultater.....	8
Målrapportering 2023	9
Mål 1: Et nyskapende og bærekraftig kulturliv	9
Mål 2: En inkluderende og mangfoldig kultursektor	15
Mål 3: Kulturaktører som gir og henter internasjonale impulser	18
Mål 4: Effektiv og treffsikker tilskudsforvaltning	21
Mål 5: God og tilgjengelig kunnskap om kultursektoren	24
Del 4 Styring og kontroll av virksomheten	29
Del 5 Vurdering av fremtidsutsikter	38
Del 6 Årsregnskap	40

Vedlegg

Årsrapport Kulturrådet
Årsrapport Fond for lyd og bilde
Årsrapport Statens kunstnerstipend
Årsregnskap spillemidler

Del 1 Direktørens beretning

Første året som Kulturdirektoratet

Vårt første år med navnet Kulturdirektoratet var også året vi satte oss nye strategiske mål for virksomheten og stadfestet vår visjon om *et samfunn rikt på kunst og kultur*. 2023 er også året der EU-rapporten [*Culture and Democracy: the evidence*](#) ga dokumentasjon for at kunst og kultur må forstås som samfunnskritisk infrastruktur og en forutsetning for demokrati.

Et nyskapende og bærekraftig kulturliv

Vi fikk nytt navn og laget ny strategi i 2023, men samfunnsoppdraget er det samme. Vi fortsatte i 2023 vår langsiktige innsats med å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk gjennom forvaltningen av tilskuddsordninger som støtter og bidrar til å utvikle kultursektoren. Videre styrket vi særlig arbeidet med bærekraft, spesielt innen klima og miljø. Alle sektorer må bidra i det grønne skiftet om vi skal nå klimamålene, og her skal Kulturdirektoratet være en viktig bidragsyter for omstillingen i kunst- og kultursektoren. Gjennom endring i rapportering fra sektoren, og internasjonale bærekraftsprogram satt vi bærekraft på agendaen. I slutten av året sendte vi ut en undersøkelse for å kartlegge status for klima- og miljøarbeidet hos 600 aktører som mottar støtte over Kultur- og likestillingsdepartementet. Denne kunnskapen vil gi oss viktig innsikt for det videre arbeidet med bærekraft.

En inkluderende og mangfoldig kultursektor

Kulturdirektoratet har en særskilt rolle i å stimulere til inkludering og representativitet, til mangfold blant publikum, mangfold i uttrykksformer og mangfold i deltakelse. Rollen som nasjonal koordinator i arbeidet med mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren er videreført.

I 2023 lanserte vi den første norske studien om og med kunstnere med funksjonsnedsettelse. Gjennom *Tilgjengelige Kunstnerskap?* vet vi at disse kunstnere holdes utenfor utdanning, arbeid og nettverk i kulturlivet. Det er nedslående å lese. Ingen skal diskrimineres i vår sektor, og et rikere mangfold av blikk og uttrykk gir en rikere kunst og kultur. Forskningen har gitt oss ny kunnskap og forslag til utviklingsområder som vi håper kan inspirere sektoren. Reell medvirkning og dialog med kunstnere, andre sektorer og kompetanseaktører innen funksjonsmangfold blir viktig for veien videre.

Kulturdirektoratet er en pådriver for at hele kunst- og kultursektoren utfordrer egne holdninger, rekrutterer bredere, og anerkjenner flere uttrykk. Et mer tilgjengelig kulturliv gir oss et rikere kunst- og kulturliv hvor vi blir eksponert for en større bredde av kunstnerisk og kulturelle uttrykk. Eller som kulturrådsmedlem og kunstner Bjørn Hatterud på treffende vis sier det:

Kunstnere med funksjonsnedsettelse skaper ekstra interessant kunst som vi går glipp av med utdaterte holdninger og strukturer.

Kulturaktører som gir og henter internasjonale impulser

Kulturdirektoratet har i 2023 fulgt opp målet om å gi og hente internasjonale impulser. Internasjonalt samarbeid og erfaringsdeling er viktig for å møte utfordringer i sektoren. Norge har en robust og levende kultursektor, og internasjonalt samarbeid skal sikre at vi både lærer og utvikler oss videre til beste for aktørene.

I året som gikk vendte vi blikket mot våre nærmeste naboer i de nordiske landene og lagde en intern strategi for økt kunnskap om nordiske kulturorgan og flere kultursamarbeid for norske aktører.

Som del av internasjonal samhandling fulgte Kulturdirektoratet opp viktige UNESCO-konvensjoner på kulturområdet. Også i andre globale nettverk økte vi innsatsen. I 2023 ble jeg valgt til styreleder av den globale sammenslutningen for kulturråd og kulturdirektorat, IFACCA. Dette gir Kulturdirektoratet en unik mulighet til å følge og påvirke globale utviklingstrender på kulturområder fremover, hvor Norge har et stort ansvar for å fremme kunstnerisk frihet og kulturelt mangfold i en verden hvor den frie kunsten har fått vanskeligere kår.

Effektiv og treffsikker tilskuddsforvaltning

Kulturdirektoratet styrket i 2023 sin forvaltningskompetanse og utviklet forvaltningen av tilskudd med mål om mer effektivitet, transparens og likebehandling.

Utviklingen av vår veiledning går i retning av en bedre og mer effektiv brukerstøtte. Sammen med utviklingen av ny systemstøtte og nye nettsider vil disse prosjektene styrke Kulturdirektoratets evne til effektiv og treffsikker forvaltning

God og tilgjengelig kunnskap om kultursektoren

I 2023 jobbet Kulturdirektoratet videre med å styrke vår rolle som kunnskapsprodusent. Det ble ikke minst markert med våre undersøkelser av kunstnernes økonomi. Vi lanserte en ny, digital møteplass for kultursektoren kalt *Kulturanalysen* hvor vi hvert år vil sette aktuelle, kulturpolitiske tema på agendaen. Tema for Kulturanalysen i 2023 var kunstnerøkonomi hvor vi lanserte Kunstnerundersøkelsen 2019. Denne ga oss en ny omfattende kartlegging av kunstnernes inntekter og arbeidstid. Undersøkelsen viste at mange kunstnergrupper har økt sine inntekter de siste årene, men at en tredel av billedkunstnerne, kunsthåndverkerne og de kunstneriske fotografene fortsatt lever under lavinntektsgrensen. Undersøkelsen ble et viktig underlag for stortingsmeldingen *Kunstnarkår* og vil også være et utgangspunkt for vårt arbeid med kunstnernes økonomi fremover.

Gjennom tilskuddsforvaltning av kap. 320, postene 74 (Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m.) og 75 (Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m.) samt sekretariatsfunksjon for Kulturrådet, styret for Fond for lyd og bilde og utvalget for Statens kunstnerstipend får Kulturdirektoratet en god oversikt over både de institusjonelle og prosjektbaserte delene av kultursektoren. Kulturdirektoratet følger i økende grad med på utviklingen blant virksomhetene i kultursektoren, hvordan de ulike tilskuddsordningene på feltet fungerer, kunstneriske trender og utviklingstrekk og befolkningens bruk av kunst og kultur. Alt dette gjør at vi nå kan bygge et nytt, helhetlig og kunnskapsbasert bilde av kunst- og kultursektoren.

Et samfunn rikt på kunst og kultur

Det er enda mye som må gjøres for å sikre et samfunn stadig rikere på kunst og kultur. Det var derfor motiverende da rapporten *Kunst i tall 2022* helt på tampen av året konkluderte med at 2022 var å et reall comeback for kultursektoren. Fjoråret er et solid utgangspunkt for å utvikle et stadig mer nyskapende, bærekraftig og mangfoldig kulturliv, og for å sikre at kunst og kultur verdsettes høyt i samfunnet. Kulturdirektoratet er på saken.

Kristin Danielsen
direktør Kulturdirektoratet

Del 2 Introduksjon til virksomheten og hovedtall

Omtale av virksomheten og samfunnsoppdraget

Kulturdirektoratet er en statlig virksomhet underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet med hele landet som virkeområde. Kulturdirektoratet skal stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Gjennom tilskuddsforvaltning, rådgivning og utviklingsarbeid har Kulturdirektoratet et helhetlig blikk på kunst- og kultursektoren i hele landet.

Visjonen til Kulturdirektoratet er *Et samfunn rikt på kunst og kultur*. Det overordnede målet er å stimulere det mangfoldige kunst- og kulturuttrykket i samtiden og bidra til at kunst og kultur blir skapt, tatt vare på, dokumentert og gjort tilgjengelig for flest mulig.

Kulturdirektoratet er sekretariat for de kollegiale uavhengige organene Kulturrådet, Fond for lyd og bilde og Statens kunstnerstipend. I tillegg forvalter Kulturdirektoratet tilskudd til blant annet museer, kunst- og kulturinstitusjoner og nasjonale minoriteter og har oppgaver knyttet til museumsutvikling og internasjonalt kultursamarbeid. Virksomheten er nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren. Kulturdirektoratet skal gjennom sin rolle som kunnskapsprodusent bidra til å gi departementet et godt faglig grunnlag for kulturpolitiske beslutninger. Kulturdirektoratets internasjonale arbeid skal bidra til å styrke kunstnerisk frihet og ytringsfrihet og legge grunnlag for at aktører fra Norge benytter internasjonale muligheter.

Denne årsrapporten dekker helheten i Kulturdirektoratets virksomhet, inkludert Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde. Den har et særlig fokus på virksomheten Kulturdirektoratet. Aktiviteten til de tre kollegiale organene utdypes i egne rapporter (vedlegg).

Utvalgte hovedtall 2023

Tabell 1. Nøkkeltall 2021-2023, stipend og tilskudd

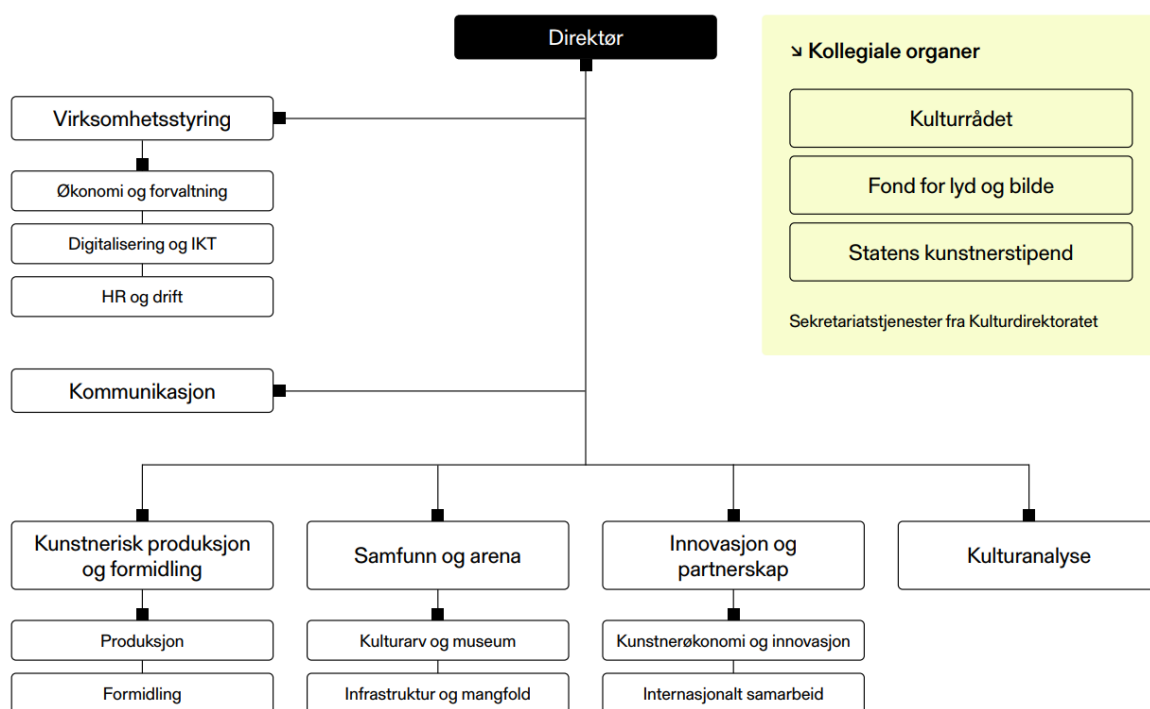
Formål	Antall tildelinger			Vedtaksbeløp		
	2021	2022	2023	2021	2022	2023
Fond for lyd og bilde	529	544	577	44 970 000	50 557 760	50 743 416
Stimuleringsmidler, Fond for lyd og bilde	477	500	-	40 000 000	39 442 000	-
Norsk-islandsk kultursamarbeid	14	15	11	1 760 000	1 795 000	1 845 219
Norsk Kulturfond	3 247	3 495	3 880	854 181 227	871 713 415	947 127 228
Stimuleringsmidler, Norsk kulturfond	1 131	410	-	151 556 616	59 378 450	-
Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentere mm	82	78	80	322 350 000	331 355 000	359 063 000
Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier mm	44	54	54	246 435 000	274 060 000	291 511 000
Kulturell og kreativ næring	42	37	-	14 130 000	14 825 000	-
Kompensasjonsordning	2 115	120	-	910 609 956	56 961 047	-
Stimuleringsordning	3 826	357	-	1 075 307 701	17 844 062	-
Forsikringsordning innlånt kunst	2	2	5	2 181 822	2 567 702	4 678 164
Nasjonale minoriteter	31	34	28	7 876 524	8 197 000	8 122 000
Kvensk språk og kultur	-	-	44	-	-	9 819 400
Kollektiv oppreising til romanifolket/taterne	28	28	38	6 108 750	5 323 000	9 338 000
Statsstipend	-	-	-	8 492 374	7 160 589	6 812 389
Kunstnerstipend, arbeidsstipend	-	-	-	304 189 591	269 372 439	277 836 907
Garantiinntekt, stipend	-	-	-	154 112 618	157 556 884	166 515 160
Stimuleringsmidler, Statens kunstnerstipend	-	-	-	-	33 154 044	-
Total	11 692	6 957	4 717	4 177 302 178	2 201 263 391	2 133 411 885

Nøkkeltall for 2022 og 2023 er basert på informasjon fra økonomi- og saksbehandlersystem for Kulturdirektoratet. Enhetene er Kulturdirektoratet, Fond for lyd og bilde, Statens kunstnerstipend og Norsk kulturfond. Tidsangivelse er året for regnskapene til de ulike enhetene, basert på periodisering i regnskapssystemet, dvs det året vedtatt beløp er knyttet til. Vedtatt beløp er beløpet man har vedtatt å gi i stipend eller tilskudd. Antall tildelinger er antall ulike prosjekt som er tildelt midler. Prosjekt som får trukket vedtaksbeløpet tilbake, telles fortsatt med i antall tildelinger. Statens kunstnerstipend og Statsstipend er stipend til person og er derfor ikke inkludert i antall tildelinger. Nøkkeltall har kun med vedtatte beløp stipend og tilskudd for det økonomiske året 2022 og 2023. Andre utgifter er ikke inkludert. Tall i regnskapstabeller i andre deler av årsrapporten, kan inkludere andre utgifter eller budsjettamme som beløp. Derfor vil totalsummer være noe ulikt. Formålet med nøkkeltall er å vise økonomisk størrelse på tilskudd og stipend, med kostnader til drift holdt utenfor.

Kulturdirektoratets organisasjon og ledelse

Kulturdirektoratet har hovedkontor i Oslo, med kontorer i Trondheim og Bodø. Virksomheten hadde 134 ansatte i 2023. Direktør er Kristin Danielsen. De tre kollegiale organene er selvstendige enheter Kulturrådet, utvalget for Statens kunstnerstipend og styret for Fond for lyd og bilde oppnevnes av Kongen etter tilråding fra Kultur- og likestillingsdepartementet.

Figur 1. Organisasjonskart

Budsjett og regnskapstall 2021-23

Tabell 2: Budsjett og regnskapstall 2021-2023

	NOTE	2021	2022	2023
Tildelt Fond for lyd og bilde		44 970	47 670	50 128
Regnskap Fond for lyd og bilde		44 970	47 670	50 128
Utnyttelsesgrad Fond for lyd og bilde		100 %	100 %	100 %
Tildelt Norsk kulturfond		875 590	909 771	956 922
Regnskap Norsk kulturfond		875 590	909 771	956 922
Utnyttelsesgrad Norsk kulturfond		100 %	100 %	100 %
Tildelt Statens kunstnerstipend		499 309	454 796	465 577
Regnskap Statens kunstnerstipend		466 795	434 090	451 214
Utnyttelsesgrad Statens kunstnerstipend		93,50 %	95,40 %	96,92 %
Tildelt Tilskudd		593 575	607 210	652 464
Regnskap Tilskudd		593 575	607 210	652 419
Utnyttelsesgrad Tilskudd		100 %	100 %	100 %
Tildelt Stimuleringsmidler		2 853 100	774 438	117 288
Regnskap Stimuleringsmidler		2 120 308	613 409	72 772
Utnyttelsesgrad Stimuleringsmidler		74,30 %	79,20 %	62,05 %
Samlet tildeling	1	5 125,90	3 039,90	2 504,15
Driftsutgifter	2	240,5	236	215,3
Utnyttelsesgrad	3	96,00 %	99 %	95,4 %
Utførte årsverk	4	134	131	122
Lønnsandel av driftsutgifter	5	60,40 %	61,70 %	68,70 %
Personalkostnader		124,4	123,6	128,0
Personalkostnader per årsverk (tall i tusen kroner)	6	928	936,5	1046,2
Honorarkostnader	7	20,8	21,9	19,9
Honorarandel av driftsutgifter		8,70 %	9,30 %	9,22 %
Kjøp av konsulenttenester og fremmede tjenester	8	66,1	51,9	29,0
Konsulent- og fremmede tjenester andel av driftsutgifter		27,50 %	22,00 %	13,48 %

Alle beløp er i mill. kroner.

1. Samlet tildeling post 01-99 fremkommer som summen av samlet tildeling for postene, jf. oppstilling av bevilgningsrapporteringen, note A
2. Driftsutgifter fremkommer som en egen regnskapslinje i artkontooppstillingen "Sum utbetalinger til drift".
3. Utnyttelsesgrad post 01-29 er definert som benyttede midler post 01-29 delt på tilgjengelige midler på postene 01-29
4. Nøkkeltall antall utførte årsverk fremkommer i årsregnskapet, jf. oppstilling av artskontorrapportering og noteopplysning om utbetalinger til lønn. Ett årsverk defineres som en person i 100% stilling i et helt år. Årsverksberegningen er hentet ut fra lønnsystemet.
5. Samlet lønnsandel av driftsutgifter fremkommer i årsregnskapet jf oppstilling av artskontorrapportering og noteopplysning som sum utbetalinger til lønn
6. Personalkostnader per årsverk er beregnet eksklusiv honorarutgifter til råd, styre og utvalgsmedlemmer
7. Honorar til medlemmer i råd, styre og utvalg
8. Kjøp av konsulenttenester og fremmede tjenester viser en nedgang på ca 14,2 mill.kr fra 2021. Hovedårsaken er mindre kjøp av tjenester til forvaltning av koronaordningene, controlling og anskaffelser.

Del 3 Årets aktiviteter og resultater

Målrappoterering 2023

Denne delen inneholder en gjennomgang av måloppnåelse for de fem målene Kultur- og likestillingsdepartementet ga Kulturdirektoratet i 2023.

Mål 1: Et nyskapende og bærekraftig kulturliv

Samlet vurdering

Overordnet er det god måloppnåelse på virksomhetens samlede bidrag til et nyskapende og bærekraftig kulturliv.

De 3405 tildelingene fra Kulturrådet, sammen med 1008 tildelinger fra Statens kunstnerstipend og 577 tildelinger fra Fond for lyd og bilde, er avgjørende for et nyskapende kulturliv. De tre kollegiale organene har arbeidet målrettet med å gjennomgå retningslinjer og rutiner for relevante tilskuddsordninger for å tydeliggjøre overordnede mål om økt bærekraft. Det er i 2023 etablert et samarbeid mellom Kulturrådet, Arts Council England og Statens kunstfond Danmark om en særlig satsing for å øke bærekraften i internasjonal turnévirksomhet. Dette arbeidet fortsetter i 2024.

Kulturdirektoratet har i 2023 igangsatt kartlegginger og gjort et grunnlagsarbeid på bærekraft i kultursektoren og utvidet krav til rapporteringen på klima- og miljøtiltak i institusjonenes årsrapporter for 2023. Dette vil synliggjøres våren 2024. Det er særlig lagt vekt på bærekraft i arbeidet med nasjonale kulturbygg. Direktoratet har løpende dialog med interesseorganisasjoner om hvordan klima og miljø best skal prioriteres og vektlegges. Utlysning av museumsprogrammene har i 2023 hatt særlig fokus på digitalisering, mangfold og bærekraft.

Tabell 3: Tildelinger

Enhet	Antall søknader		Antall tildelinger		Tildelingsprosent		Søknadssum		Tildelt sum	
	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023	2022	2023
Fond for lyd og bilde	3 341	3 553	1032	577	31 %	16%	333	362	90,6	50,8
Kulturrådet	7 138	8 932	3 409	3 406	48 %	38%	3 162	2 737	898	1 002
Statens kunstnerstipend	9 123	10 982	1 121	1 008	12 %	9%	-	-	-	-
Innkjøpsordningene for litteratur*	1209	1266	619	658	51 %	56 %	-	-	152	156

Beløp i millioner kroner, søknadstall i reelt antall. Statens kunstnerstipend opererer ikke med samlet søknadssum siden satsene for arbeidstipendene reguleres av Stortinget for hvert år. Satsene for innkjøpsordningene er også satt, og operer derfor heller ikke med søknadssum.

* For innkjøpsordningene gjelder tallene for antall titler til behandling, innkjøpte titler og innkjøpsprosent, per 01.03.2024

Fond for lyd og bilde

Fond for lyd og bilde (FLB) fordelte i 2023 50,8 million kroner til produksjon og formidling av kunst- og kulturuttrykk over 11 tilskuddsordninger innen musikk, film, scenekunst og billedkunst. Avsetningen inkluderer tilbakeførte midler som styret fordelte på nytt i 2023. Styret vedtok den 27.03.2023 å avvikle tilskuddsordningen Prosjektstøtte diverse fra og med høsten 2023. Ved utgangen av 2023 er det dermed 10 ulike ordninger under FLB.

FLB behandlet 3 553 søknader og tildelte 577 bevilgninger i 2023, en økning på 212 søknader fra 2022 og 31 bevilgninger av ordinære midler fra 2022, mens inkludert stimuleringsmidlene er det en nedgang på 455 bevilgninger fra 2022.

Styret til FLB nedsatte i 2023 et eget arbeidsutvalg for mangfold for å etablere en felles forståelse og bevisstgjøring, samt fremme kunnskap om tilgjengelighet, likestilling, mangfold og inkludering.

På bakgrunn av anbefalinger fra arbeidsutvalget justerte styret til FLB instruksene til fagutvalgene. Fagutvalgene blir bedt om å være særlig oppmerksom på hvilken fagkompetanse som er representert i utvalget, og hvilke blindsoner de bør være særlig oppmerksomme på. I sine innstillingsreferater til FLB gir fagutvalget sine kommentarer om temaer som mangfold og bærekraft i søknadene. FLB ønsker på denne måten å lære mer om hvem FLB er relevant for, og hvilke temaer som opptar søkerne.

En økning av søknader og en økende aktivitet knyttet til styrets strategi gir enkelte utfordringer knyttet til ressurser og prioriteringer i sekretariatet.

Se vedlagt årsrapport Fond for lyd og bilde for mer detaljer om aktiviteter og resultater for fondet.

Kulturrådet

Kulturrådet forvalter Norsk kulturfond, som i 2023 fikk tildelt 956,9 millioner kroner, og er rådgiver for staten i kunst- og kulturspørsmål. I 2023 har Kulturrådet bidratt til at det er skapt og formidlet kunst og kultur innenfor et bredt spekter av sjangre og uttrykksformer i hele landet. 3405 tilskudd er fordelt gjennom 43 tilskuddsordninger innenfor fagområdene musikk, litteratur, scenekunst, visuell kunst, kulturvern, tidsskrift og kritikk og tverrgående ordninger. I tillegg har fondet finansiert evalueringer og forskning om samtidens kunst og kultur. Kulturrådet bestreber seg på å sikre god balanse mellom midler som går til prosjekter og produksjoner, utvikling og nyskaping på den ene side og midler som gir forutsigbarhet for formidlingsarenaer, arrangører og infrastruktur for det frie feltet på den annen. Kulturrådet og underliggende fagutvalg har også i 2023 vært opptatt av å bidra til at kunst og kultur skapes på ulike steder og med utgangspunkt i ulike livsvilkår og erfaringer, og å sikre at innbyggere i hele landet har tilgang til et mangfold av kunst og kultur på lokale arenaer og møteplasser. Tilskuddene som gis enkeltkunstnere bidrar til å rekruttere nye stemmer, perspektiver og estetiske praksiser, og ved å tildele midler til ulike

virksomheter legges det til rette for en infrastruktur egnet til nyskapende aktivitet.

Kulturrådet har som strategisk mål å tilrettelegge for at produksjon, distribusjon og formidling av kunst og kultur bidrar til økt bærekraft i samfunnet. Kulturrådet vedtok i 2023 en framdriftsplan for bærekraftsarbeidet, og har deltatt i et samarbeid med Arts Council England, Statens kunsthjelp Danmark og Julie's Bicycle for å øke bærekraften i internasjonal turnévirksomhet og samarbeid. Kulturrådet vurderer behovet for å justere retningslinjer for relevante tilskuddsordninger med tanke på eget fokus på klima og miljø, men ønsker også høyere ambisjoner i kulturpolitikken når det gjelder klima, miljø og bærekraft, og har i høringssvar til revisjon av Kulturloven anbefalt at økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft tas inn i formålet for loven.

Søknader, rapporter og dialog med kultursektor viser at økt kostnadsnivå og endrede publikumsvaner utfordrer vilkårene for kunst og kultur. Innen visuell kunst har Kulturrådet lyttet til signaler om at små tilskuddsbeløp gir en lite bærekraftig kunstnerøkonomi og dermed gjort et forsøk med å prioritere strengere slik at tilskuddsbeløpene kan økes. På musikkområdet er ordninger justert for bedre treffsikkerhet samtidig som søknadstallene vokser.

For å legge til rette for et nyskapende, mangfoldig og bærekraftig kunst- og kulturliv, gjør Kulturrådet løpende vurderinger av tilskuddsordningenes treffsikkerhet og innretning. I 2023 er flere ordningers innretning og retningslinjer justert, språk er forenklet og det er igangsatt piloter, forsøk og særskilte utlysninger. Økningen i antall søknader gjør at direktoratet har måttet tenke nytt rundt ulike søknadsbehandlingsløp. I tillegg er enkelte planlagte gjennomganger og justeringer av tilskuddsordninger skjøvet frem i tid.

Det er gjennomført omkring 30 dialog- og informasjonsmøter på ulike steder i landet og digitalt. Det er også gjennomført flere veilednings- og rekrutteringspiloter for å styrke søknader fra underrepresenterte miljøer, og i forbindelse med særskilte satsinger.

Se vedlagt årsrapport for Kulturrådet for mer detaljer om aktiviteter og resultater.

Statens kunstnerstipend

Statens kunstnerstipend forvaltet 458,8 millioner kroner til 1 008 nye stipend, til i alt 23 forskjellige kunstnergrupper. Det var 4 620 individuelle søkere i årets søknadsrunde, det høyeste antall søknader noensinne, med unntak av 2020 der det ble utlyst og tildelt 309 særlige koronastipend. Det var 1 886 førstegangssøkere, en økning på 13% sammenliknet med de to siste årene før pandemien. Diversestipend for nyutdannede kunstnere og Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere hadde også rekord antall søknader i 2023 med henholdsvis 426, og 1747 søknader.

Stortingsmeldingen «Kunstnarkår» ble lansert i juni 2023, og det foreligger flere konkrete forslag til endringer.

Se vedlagt årsberetning for Statens kunstnerstipend for mer detaljer om aktiviteter og resultater for stipender og garantiinntekter.

Statsstipendordningen

Søknadene til statsstipend for 2023 ble behandlet i 2022. Kulturdirektoratet behandlet 23 søknader der to var fra førstegangssøkere. Søknadsbunken preges av faglitterære forfattere, historikere og kunstnere, og flere kandidater arbeider tverrfaglig med forskningsformidling og dokumentasjonsarbeid. Stortinget fastsetter bevilgningen til statsstipendiatorordningen og tildelte ingen nye statsstipend for 2023. Ved inngangen til 2024 stod det 11 stipendiater i ordningen.

Kunnskap om institusjonsfeltet

Musikk- og scenekunstinstitusjonene

For institusjonene med driftstilskudd på kap. 323 post 70 foretar Kulturdirektoratet, på oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet, en gjennomgang og vurdering av institusjonenes budsjettsøknader og rapportering inkludert statistikkopplysninger og omsøkte nye tiltak. Leveransene fra forvaltningsoppdraget gir et solid saksgrunnlag for departementet. Kulturdirektoratet leverte i 2023 statistikk for musikk og scenekunstinstitusjoner til SSBs kulturstatistikk, og publiserte [statistikk](#) på Kulturdirektoratet nettsider. Rapportene refereres jevnlig i eksterne medier. I 2023 ble det satt ned en intern arbeidsgruppe for videreutvikling av statistikken.

Kulturvirksomhetene

Kulturdirektoratet har ansvar for forvaltning av tilskudd på kap. 320, post 74 Tilskudd til organisasjoner og kompetansesentre m.m., og post 75 Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og kompanier m.m. Leveransen til departementet besto i en oppsummert vurdering av budsjettsøknader, rapportering og statistikk, sammen med en oversikt over alle omsøkte nye tiltak, samt faglige anbefalinger for videreutvikling av forvaltningsmodellen for porteføljen, og innspill til budsjettprioriteringer. Med utgangspunkt i tallmaterialet fra virksomhetene, ble det utviklet datarapporter som visualiserer nøkkeltall for den enkelte virksomhet, samt på aggregert nivå for ulike kategorier tilskuddsmottakere og sortert på fagområder. Kulturdirektoratet vurderer måloppnåelsen som god. Kontroll, oppfølging og vurderinger ble gjennomført i tråd med tildelingsbrevets krav. Kulturdirektoratet publiserte høsten 2023 en oversikt over utviklingen knyttet til [sentrale nøkkeltall](#) gjennom de fem siste årene for post 75 (se avsnittet om kulturinstitusjonene over). I 2023 har direktoratet arbeidet for å forenkle og bedre kvaliteten i data- og kunnskapsgrunnlag.

Mangfold

Nærmere 80% av musikk og scenekunstinstitusjonene oppgir at de har en strategi for mangfold.

En gjennomgang av rapporter fra virksomhetene som mottar driftstilskudd fra kap 320 post 74 og 75 viser overordnet at mange er opptatt av mangfold, og stadig flere jobber strukturelt med dette. Nye spørsmål om mangfold i rapportskjemaene i 2023 gir bevisstgjøring og innsikt om hvordan det arbeides, og analyser av virksomhetenes arbeid

gir Kulturdirektoratet verdifull innsikt i hvordan sektor arbeider med mangfold. Vi ser blant annet at virksomheter som fokuserer på flere områder parallelt (skaper/innhold/bruker/internt), oppnår å arbeide strukturelt og konstruktivt med mangfold i kjernevirksomheten sin. Datainnsamling på kulturpolitiske målsettinger gjennom budsjettsøknader og rapporter gir nyttig kunnskap om sektorens arbeid.

Klima og miljø

Rapportene fra musikk og scenekunstinstitusjonene på kap 323, post 70 viser store variasjoner i rapporteringen på klima- og miljøtiltak. Mange viser ambisjoner og en offensiv holdning, der bærekraft, klima og miljø vurderes inn i strategier og med konkrete tiltak i institusjonenes drift, produksjon og formidling. Flere er sertifisert som miljøfyrtårn eller er i gang med å bli sertifisert. Flere viser også til arbeidet med *Grønt veikart for kunst- og kultursektoren*, der Virke kultur og opplevelse, Virke Produsentforeningen, Norske Konsertarrangører, Norsk teater- og orkesterforening og Norske kulturhus sammen har tatt initiativ til å utarbeide et felles grønt veikart.

Kulturdirektoratet utvidet kravene til rapporteringen på klima- og miljøtiltak i institusjonenes årsrapporter for 2023. Dataene fra institusjonene for 2023 vil komme våren 2024.

Utvikling av museene

For museene med driftstilskudd på kap. 328 postene 70 og 78 foretar Kulturdirektoratet, på oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet, en gjennomgang og vurdering av museenes rapportering inkludert statistikkopplysninger, samt utarbeider forslag til budsjettproposisjonens rapportdel. Kulturdirektoratet har også vurdert rapportering og statistikk fra de samiske museene på oppdrag fra Sametinget.

Statistikkuttrekk med museumsdata for hele museumssektoren ble, som tidligere år, levert SSB, som grunnlag for publisering av museumsdata som del av Norges offisielle statistikk.

Nasjonale kulturbygg

På oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet vurderer Kulturdirektoratet søknadene på tilskuddsordningen for nasjonale kulturbygg. Kulturdirektoratet vurderer om prosjektenes ambisjoner, omfang og økonomiske rammer er realistiske og står i forhold til prosjektets formål. For museumsbygg vurderes i tillegg hvordan prosjektet ivaretar sikring og bevaring. I 2023 ble 39 søknader vurdert, ti av disse ble befart, og vurderingene ble oversendt departementet som grunnlag for arbeidet med statsbudsjettet.

Faglige museumsnettverk

I stortingsmeldingen om museer, Meld. St. 23 (2020-2021) *Musea i samfunnet. Tillit, ting og tid* er det påpekt at de faglige museumsnettverkene bør aktiveres mer og bli mer dynamiske. Ett av tiltakene som foreslås i museumsmeldingen er å innføre en

basistildeling til ansvarsmuseum for å sikre den sentrale rollen et ansvarsmuseum har i slike nettverk. Kulturdirektoratets vurdering er at det er hensiktsmessig å innrette tiltaket som en tilskuddsordning. Kulturdirektoratet har i 2023 bedt om innspill fra nettverkene og museene, og ut fra innspillene vil det bli utarbeidet kriterier slik at en slik tilskuddsordning kan bli utlyst høsten 2024.

Digital utvikling og langtidsbevaring

I samarbeid med Nasjonalbiblioteket (NB) og Arkivverket (AV) leverte Kulturdirektoratet forslag til forprosjekt for digital infrastruktur for langtidsbevaring av digitale og digitaliserte museumssamlinger i NB og AV til Kultur- og likestillingsdepartementet.

Arbeidet med å styrke den koordinerte samlingsutviklingen i museene ble videreført gjennom *Kystkulturprosjektet*, i tråd med signaler i stortingsmeldingen om museer (Meld.St.23 Musea i samfunnet) fra 2021. I samarbeid med KulturIT ble det høsten 2023 innhentet data fra over 30 museer og tilnærmet 1 000 farkoster. Videre arbeid med Kystkulturprosjektet avklares i 2024.

Tverretattlig samarbeid – Nasjonalt forum for kriseberedskap og restverdireddning for kunst og kulturminner (FORK)

Kulturdirektoratet leder FORK-forumet fra høsten 2022. Det overordnede målet med forumet er å bidra til bevaring av nasjonale, regionale og lokale kunst- og kulturhistoriske verdier ved krisehendelser. FORK-forumet består av representanter fra Riksantikvaren, Kulturdirektoratet, Kunst i offentlig rom (KORO), Kirkelig arbeidsgiver- og interesseorganisasjon (KA), Nordisk Konservator Forbund- Norge (NFK-N), Riksarkivet og RVR (Restverdireddning, Finans Norge).

I september 2023 arrangerte forumet et seminar om beredskap for kulturhistoriske verdier i Salten-regionen som samlet 38 deltakere innen brannvesen, politi, forsvaret, kulturinstitusjoner, kirker, arkiver, museer, kommuner, fylket og andre som forvalter kunst- og kulturhistoriske verdier.

Kompensasjons- og stimuleringsmidler til kultursektoren ifm Covid-19

Kulturdirektoratet forvaltet en portefølje med midlertidige tilskuddsordninger (kompensasjons- og stimuleringsordningene) som ble opprettet av regjeringen for å avhjelpe kultursektoren gjennom koronapandemien. I 2023 har arbeidet bestått i etterbehandling av enkeltsaker og klagesaker fra Klagenemnda for tilskudd til kulturarrangementer, samt løpende oppfølging av andre innkommende saker og henvendelser. Det som gjenstår er oppfølging av saker innsendt til Statens innkrevingsentral (7,6 millioner).

Mål 2: En inkluderende og mangfoldig kultursektor

Samlet vurdering

Kulturdirektoratet har en særskilt rolle i å stimulere til inkludering og representativitet, til mangfold blant skapere, deltakere og innhold. Rollen som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren er videreført.

Kulturdirektoratet har i 2023 hatt god måloppnåelse innen å bygge kunnskap og mobilisere til handling for mer mangfold, inkludering og deltagelse i kunst- og kultursektoren. Erfaringen er at strukturelt, langsiktig og kunnskapsbasert arbeid leder til endring. Konkret vurderer vi at kompetanse er levert til kultursektoren og internt, virkemidlene våre når nye grupper, og ny kunnskap og data er utviklet. Arbeidet gjør kulturlivet og Kulturdirektoratet mer mangfoldig og sikrer kultursektorens relevans, likestilling og kvalitet. Kulturdirektoratet erfarer samtidig at strukturelle hindringer er omfattende og det må arbeides mer med effektmåling og langsiktige satsinger på tvers av sektorer i 2024.

Mangfoldsplanen

I 2023 har Kulturdirektoratet levert resultater som nasjonal koordinator for mangfold, inkludering og likestilling (særskilt oppdrag 3.1.). Det er bygget kunnskap og mobilisert til handling i kultursektoren og internt i virksomheten. Arbeidet følger en egen mangfoldsplan der 80 % av tiltakene er levert eller igangsatt i virksomheten og i samarbeid med kultursektor.

Kulturdirektoratets eksterne fokus har i 2023 resultert i økt kompetanse, mer etterspørsel, og flere bidrag til samfunnsdebatten. Hvert kvartal har vi produsert møteplasser for mangfold på ulike steder i landet og direktoratet har samarbeidet med nye aktører om innholdet. Publikum svarer at de har fått ny kompetanse og kunnskap. En intern nordisk satsing bidrar til utveksling på tvers av landegrenser. Kulturdirektoratet sin kompetanse etterspørres stadig oftere, og direktoratet har holdt innlegg på mer enn 15 arenaer nasjonalt, nordisk og internasjonalt. Virksomheten har også i økende grad bidratt med råd til Kultur- og likestillingsdepartementet. Tross dette, erfarer vi at helheten av oppdraget kan bli enda mer synlig, noe det er ambisjoner om å jobbe mer med i 2024.

Kunnskapsprosjektet «Tilgjengelig kunstnerskap?» om kunstnere med funksjonsnedsettelse, som opplever normalisert diskriminering i Norge, ble bestilt av Kulturdirektoratet og ble levert i 2023 av Fafo og NTNU (Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet). Den tilhørende konferansen ble omtalt som "et vendepunkt" og interessen var så stor at rapporten nå trykkes i et tredje opplag. Kulturdirektoratets museumskonferanse hadde også tilgjengelighet som tema, og kommunikasjonskampanjen "ikke tilgjengelig" fikk rekordstor respons. Konkrete verktøy, som ressursbanken for et tilgjengelig kulturliv og en kortfilm, er også godt besøkt.

Samtidig trengs mer innsats fra kunst- og kultursektoren og andre sektorer for reell likestilling delttagelse for personer med funksjonsnedsettelse.

I 2023 startet Kulturdirektoratet oppfølgingen av rapporten *Sannhet og forsoning – grunnlag for et oppgjør med fornorskingspolitikk og urett mot samer, kvener/norskfinner og skogfinner*. I samarbeid med Sametinget og Samerådet utlyste Kulturdirektoratet en kartlegging over arbeid med samisk kunst og kultur i kulturvirksomheter i Norge. Undersøkelsen ble sendt ut i 2023, og oppfølgende intervjuer og innsikten er klar i 2024. Flere ansatte i Kulturdirektoratet tok høsten 2023 et mikroemne ved Nord universitet om det offentlige rolle i forsoningsarbeidet, og behovet for videre satsing etter Stortingets behandling i 2024 er tydelig. Kulturdirektoratet ser behov for en selvkritisk gjennomgang av egen forvaltning og egne virkemidler, styrking av kompetansen om samisk, kvensk og skogfinsk kunst og kultur i råd, utvalg og sekretariat, utvidet språkkompetanse og økt dialog med Sametinget.

I samarbeid med Kulturrådets aspirantordning har flere personer med funksjonsnedsettelser fått arbeid i sektoren. Virksomheten har bidratt til bedre veilednings- og brukerdiallog, og direktoratet erfarer at det må arbeides mer med store prosesser som påvirker alle virkemidlene.

Utfordringer Kulturdirektoratet stadig møter i arbeidet er behovet for å måle effekt av tiltak mer presist, og behovet for større, sektorovergripende satsinger for å ta tak i strukturelle hindringer. Dette skal arbeides mer med i 2024.

Nasjonale minoriteter og urfolk

Kulturdirektoratet har etter oppdrag fra Kommunal- og distriktsdepartementet ansvar for forvaltning av tilskuddsordninger for de nasjonale minoritetene.

Tabell 4: Budsjett og regnskapstall 2021-2023

	2021	2022	2023
Budsjett for kap. 67, post 70, 73 og 75	13 120	13 520	31 935
Regnskap kap. 67, post 70, 73 og 75 pr. 31.12	13 985	13 520	31 191

Beløp i tusen kroner.

Kulturdirektoratet forvalter Kommunal- og distrikts departementets drifts- og prosjektordninger til nasjonale minoriteter, drifts- og prosjektordninger til kvensk språk og kvensk og norskfinsk kultur og den kollektive oppreisningen til romanifolket/taterne. Kulturdirektoratet overtok forvaltningen av tilskuddsordningene til kvensk språk og kvensk og norskfinsk kultur fra Troms og Finnmark fylkeskommune i 2023. I løpet av dette året har Kulturdirektoratet jobbet med innlemmelsen av de to tilskuddsordningene, *driftsstøtte* og *prosjektstøtte*.

I 2023 ble det tildelt 5,9 millioner til driftstilskudd for åtte organisasjoner og 2,5 millioner til 20 prosjekter for nasjonale minoriteter. Organisasjonene for nasjonale minoriteter er sentrale interessepolitiske aktører overfor myndighetene. Det ble fordelt driftstilskudd til sju språk- og kulturinstitusjoner og kvensk avis på 6 millioner og 5,21 millioner til 33 prosjekter for kvensk språk og kvensk og norskfinsk kultur.

I den kollektive oppreisningen til tater / romanifolket ble det tildelt 11 millioner og gitt tilskudd til 36 satsninger.

I 2023 ble det utlyst en egen ordning under kap. 537, post 75 til forprosjekter for å etablere møteplasser og kulturarenaer til romanifolket/taterne, og det ble gitt tilskudd til i alt fem prosjekter. Denne særskilte utlysningen skal spesifikt bidra til etablering og drift av kulturarenaer og møteplasser for romanifolket / taterne. Dette er et sentralt satsningsområde for faggruppa og Kulturdirektoratet, og har som mål å styrke egenorganisering og synliggjøring av folkegruppas kultur, språk og historie. For å lykkes med bærekraftig organisering av møteplasser, er det i 2023 satset på veiledning, informasjonsmøter og kompetansebygging hos målgruppa. Resultatene av forprosjektene vil foreligge i 2024.

Revitalisering av nasjonale minoriteters kultur, språk og identitet fører til flere søknader på tilskuddsordningene til nasjonale minoriteter, det er en utfordring at rammene for ordningene ikke økes tilsvarende.

I 2023 har Kulturdirektoratet videreført satsningen på kapasitetsbygging, og har gjennomført dialogmøter og oppfølgende veiledning ved driftssøknader og rapportering. Satsningen har gitt resultater i form av økt kompetanse i feltet, og bedre kvalitet på søknader og rapporter. Det er også gjennomført dialogmøter med driftsstøttmottakerne fra tilskuddsordningen kvensk språk og norskfinsk kultur. Språk- og kulturinstitusjonene er viktige virkemidler i forhold til revitaliseringsprosessen av det kvenske språket. Det ble tildelt midler til et nytt språksenter i Alta.

Prosjektordningene til nasjonale minoriteter og til kvensk språk og kvensk og norskfinsk kultur er et virkemiddel for å styrke minoritetsspråkene kvensk, romanes og romani. Med sin prioritering av barn og unge fyller de begge en funksjon for videreføring av kulturarv og tradisjoner som i dag er lite synlig.

I 2023 var Kulturdirektoratet medarrangør med blant annet Drammen kommune på et arrangement på Kulturytring i Drammen. Temaet var romanifolket/taternes kulturminner, og arrangementet bidro til å synliggjøre folkegruppens kulturarv for et allment publikum.

Mål 3: Kulturaktører som gir og henter internasjonale impulser

Samlet vurdering

Forvaltning, informasjon og veiledning om Kreativt Europa, EØS-kulturprogrammet og Norsk-Islandsk kultursamarbeid bidrar sammen med Kulturrådets tilskuddsordninger til å gi norske aktører muligheter for internasjonale kultursamarbeid. I 2023 har Kulturdirektoratet også arbeidet for å utvikle nye innsatsområder for å styrke det internasjonale arbeidet, både gjennom internasjonale nettverk, fora og kunnskapsutvikling. Norden er etablert som eget fokusområde i det internasjonale arbeidet fra 2023. Kunstnerisk frihet, kulturelt mangfold, kulturelle rettigheter og kunstneres arbeidsvilkår er tematiske som har stått sentralt i internasjonalt kulturarbeid og kulturpolitikk og i ulike samarbeidsfora i 2023.

EØS-midlene

Kulturprogrammene under EØS-midlene gir samarbeidsmuligheter for norske kulturaktører i de åtte EØS-landene Bulgaria, Tsjekia, Slovakia, Polen, Portugal, Litauen, Latvia og Romania. Kulturdirektoratet har i 2023 videreført sin rolle som kontaktpunkt for norske aktører og EØS-prosjektpartnere. Inneværende sjuårsperiode har i 2023 gått mot avslutning, og de fleste prosjekter har hatt sine siste aktiviteter i Norge og i samarbeidslandene. Antall norske partnere har vært 262 i inneværende periode, et antall som vurderes som en svært god måloppnåelse. Kulturdirektoratet også deltatt og vært til stede på flere avslutningsaktiviteter rundt om i landet for å synliggjøre mulighetene i programmet og innhente resultater, erfaringer og tilbakemeldinger fra sektoren. To større nettverksmøter i Bergen og Oslo har vært dedikert dette formålet med god deltagelse fra prosjektpartnere fra hele landet. Kulturdirektoratet har vært aktivt involvert i innspill og faglige vurderinger i forbindelse med utforming av nytt EØS-kulturprogram i 2023, et arbeid som følges opp i den videre prosessen i 2024. Arbeidet med å forbedre kvalitet og kommunikasjon i partnerskapene og kunnskap om internasjonalt samarbeid vil vektlegges enda tydeligere i den neste EØS-perioden. Kommunikasjonsarbeidet har i 2023 vært svært aktivt med vekt på god spredning av EØS-prosjektvideoer i ulike kommunikasjonskanaler, som har skapt god synlighet for mulighetene innenfor programmet. Kulturdirektoratet har gjennomført tre større, bilaterale prosjekter i 2023 for å jobbe målrettet med kompetanseutveksling, kunnskap og dialog innenfor det internasjonale kultursamarbeidet. Et større arbeid med nye bilaterale prosjekter mellom Kulturdirektoratet og flere EØS-lands kulturråd er igangsatt og følges opp med gjennomføring i 2024.

Kreativt Europa

2023 var tredje år av inneværende programperiode for EUs kulturprogram, Kreativt Europa. Aktivitetene fra Kulturdirektoratet knytter seg til ledelse og koordinering av den norske desken for Kreativt Europa og ansvaret for kulturdelen av programmet. Kulturdirektoratet har tett oppfølging av søkerne med flere veiledninger i forkant av søknadsfrister, og informerer om programmet gjennom informasjonsmøter, regionale møter og temamøter. 2023 har vært et år med mye aktivitet med 860 henvendelser fordelt

på 239 veiledninger. Norge var involvert i 73 søknader til Kreativt Europa samarbeidsprosjekter i 2023. Norsk andel av prosjektsøknadene utgjorde i 2023 9% av totalen, noe lavere enn i 2022, men anses fremdeles å være et godt søknadstall. Arbeidet med informasjon, synlighet og kontaktarbeid gjennom regionale møter er fulgt opp og forsterket i 2023 med møter i Finnmark (Kirkenes), Vestfold & Telemark (Porsgrunn, Skien og Tønsberg) og Agder (Kristiansand). Møtene er vurdert å ha langsiktig effekt for interessen for programmene, og har gitt desken god tilgang til sektoren gjennom fylkeskommunenes kontakter. Kreativt Europa-desken har jobbet målrettet med informasjonsspredning i 2023 med særlig vekt på å gi aktører god innsikt i prosjekter og aktuelle tematikker i rammen av programmene som mangfold, bærekraft og holocaust. Kulturdirektoratet har bidratt med innspill til styringskomitémøtene, og med kunnskap om den pågående grønningen av Kreativt Europa-programmet i ulike fora. En sektor vi i liten grad har nådd er designere, arkitekter og motesektoren, til tross for at mange av ordningene i Kreativt Europa også er rettet mot dem. Det er en sektor vi ønsker å stimulere til økt deltagelse i Kreativt Europa fremover.

Norsk-islandsk kultursamarbeid

Norsk-islandsk kultursamarbeid skal bidra til et mangfoldig kultursamarbeid mellom Norge og Island. Midlene forvaltes av Kulturdirektoratet, men disponeres i samarbeid mellom Kulturdirektoratet og det islandske kulturdepartementet. I 2023 ble det gitt tilskudd til 11 av 31 søknader innenfor ordningen. Søknadsrammen var 1,8 millioner kroner, mens søknadssummen var 5,4 millioner kroner. Retningslinjene ble justert i 2023 for å tydeliggjøre samarbeidsdimensjonene i ordningen og stille tydeligere krav til søknadsprosjektene. Arbeidet med å synliggjøre ordningen og endringene følges opp i 2024.

Kulturdirektoratet – Norden

Kulturdirektoratet har i 2023 etablert et kontaktpunkt for nordisk kultursamarbeid som en integrert del av seksjon for internasjonalt samarbeids portefølje og ansvar. Formålet er å etablere en drivkraft for økt kultursamarbeid og mobilitet i Norden, tilføre merverdi til sektoren og bedre koordinering i eksisterende oppdrag og virkemidler i Kulturdirektoratet. Arbeidet følges opp i 2024 med handlingsplan som blant annet dekker kartlegging av behov hos aktørene, innsikt i nordiske virkemidler, styrket dialog med sentrale nordiske organisasjoner og informasjon og veiledning i nordiske tilskuddsordninger.

IFACCA

I 2023 ble direktøren for Kulturdirektoratet valgt til president for IFACCA – International Federation of Arts Councils and Cultural Agencies for en 2-års periode. Kulturdirektoratet har i 2023 etablert en tverrgående ressursgruppe for å støtte direktørs IFACCA-verv. Arbeidet skal bidra til å utvide Kulturdirektoratets innsikt, kapasitet og rolle i internasjonalt kultursamarbeid og bidra til å oppfylle overordnede mål i Kulturdirektoratets mandat og mål.

Særskilte oppdrag 3.6 Internasjonalt

Kulturdirektoratet ble i tildelingsbrevet 2023 bedt om å bidra med gjennomgang av virkemiddelapparatet og de internasjonale virkemidlene på departementets budsjett, med mål om en mer helhetlig forvaltning av de statlige midlene til internasjonal kulturvirksomhet. Bakgrunnen for gjennomgangen var regjeringens nye, overordnede mål for arbeidet med norsk interessefremme internasjonalt som ble ferdigstilt i desember 2022.

Kulturdirektoratet har gjennomført oppdraget og bistått Kultur- og likestillingsdepartementet med å fremskaffe kunnskap om hvordan, innenfor hvilke mål og rammer og med hvilke effekter virkemiddelapparatet arbeider internasjonalt. Etter oppdrag fra KUD ble 11 kulturvirksomheter invitert til dialogmøter i Kulturdirektoratets lokaler for å samtale om virksomhetenes internasjonale arbeid og relevansen av KUDs nåværende og kommende mål for internasjonalt samarbeid. Et notat med oppsummering, innspill og anbefalinger ble oversendt Kultur- og likestillingsdepartementet i desember 2023.

Oppfølging av UNESCOs 1970-konvensjon, UNESCOs 2003-konvensjon og UNESCO-programmet Memory of the World

UNESCO-konvensjonen om immateriell kulturarv

I arbeidet med implementering av UNESCOs konvensjon om vern av den immaterielle kulturarven (2003-konvensjonen) har Kulturdirektoratet deltatt i UNESCOs møter og fulgt opp signaler og føringer i Norges 2. periodiske rapport til UNESCO som ble levert i 2021. Periodiske rapporter fra 2021 ble analysert av UNESCO i 2023, og analysearbeidet setter retning for videre arbeid både internasjonalt og nasjonalt.

Kulturdirektoratet ser økt effekt av arbeidet med å implementere 2003-konvensjonen blant ulike aktører i sektor, og arbeidet har også gitt økt kunnskapsgrunnlag for politikktutvikling lokalt, regionalt og nasjonalt. 2003-konvensjonens bidrag inn i arbeidet med bærekraftig utvikling er blitt vektlagt de siste årene og bidrar i så måte til å synliggjøre den kulturelle dimensjonen i FNs Bærekraftsmål. Dette ble også understreket med en resolusjon under MONDIACULT 2022, UNESCOs kultur- og bærekraftskonferanse. Resolusjonen setter retning for framtidens arbeid på feltet.

Kulturdirektoratet videreførte prioriteringen av samisk og nasjonale minoriteters immaterielle kulturarv. En arbeidsgruppe bestående av Sametingene i Norge, Sverige og Finland og nasjonale finske, svenske og norske myndigheter med ansvar for arbeidet med 2003-konvensjonen har diskutert samisk immateriell kulturarv jevnlig dette året og arrangerte et lukket seminar om temaet høsten 2023. Arbeidsgruppen har bidratt til å øke forståelse for og kunnskap om og verdien av å videreføre samisk immateriell kulturarv blant samiske aktører i Sápmi og overfor storsamfunnet. Dette arbeidet er også en del av

Kulturdirektoratets arbeid med å følge opp rapporten fra Sannhets- og forsoningskommisjonen.

Kulturdirektoratet bidro i arbeidet med å ferdigstille to nominasjoner som Norge fremmet for UNESCO i 2023; [en nasjonal nominasjon om bunadstradisjonen i Norge](#), og en nominasjon om seterkultur/fäbodkultur i Sverige og Norge – sendt inn fra Sverige. Begge nominasjonene blir fremmet på representativ liste over menneskehetens immaterielle kulturarv og vil bli behandlet i UNESCO i 2024. Kulturdirektoratet fikk i 2023 også i oppdrag å gjennomgå nasjonale prosedyrer for nominasjoner til UNESCO, og leverte en rapport til Kultur- og likestillingsdepartementet. Arbeidet vil bli fulgt opp i 2024 med mål om å etablere forutsigbare rammer for involverte parter.

UNESCOS konvensjon om tiltak for å forby og forhindre ulovlig import og eksport av kulturgjenstander og ulovlig overføring av eiendomsrett til kulturgjenstander (1970-konvensjonen)

Kulturdirektoratet stilte med en person til den norske delegasjonen til statspartsmøtet og underkomitémøtet i UNESCOs hovedkvarter i Paris i mai/juni, og deltok i forbedrende møter i forkant. Arbeid knyttet til ny veileder for vedtaksinstitusjonenes saksbehandling av utførsel av kulturgjenstander ble etter innspill og høringsrunder ferdigstilt fra Kulturdirektoratets side.

Norges dokumentarv og UNESCOs program for verdens dokumentarv

Norges dokumentarv er det norske bidraget til verdens dokumentarv i UNESCO, og Kulturdirektoratet er sekretariat for dette arbeidet. I partallsår er det nominasjoner til Norges dokumentarv, og i oddetallsår som 2023, åpnes det for nominasjoner til Verdens dokumentarv. Den norske komitéen ser det ikke som et mål i seg selv å arbeide for å få flest mulig innføringer fra Norge inn i det internasjonale registeret, all den tid det fremdeles er mange nasjoner som står helt uten innføringer. Komitéen lyste derfor ikke ut noen egen norsk nominasjonsrunde for det internasjonale registeret i 2023.

Mål 4: Effektiv og treffsikker tilskuddsforvaltning

Samlet vurdering

Innen målet om effektiv og treffsikker tilskuddsforvaltning har vi en variert måloppnåelse. Vi har levert gode sekretariatstjenester til Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde. Økt søknadsmengde, særlig til Kulturfondet (+25%), har ført til press på kapasiteten i saksbehandlingen og mindre arbeid med videreutvikling av Kulturrådets ordninger.

Vi har store utfordringer med delvis utdatert teknologi. Utviklingsprosjektene for nytt saksbehandlingssystem, brukerstøtte og begrepskatalog var i all hovedsak i henhold til planer.

Det er i 2023 gjennomført en omfattende opprydding i eldre og avsluttede prosjekter som har fått tilskudd, og vi har etablert nye rutiner for rapportering og oppfølging. Det er også igangsatt et arbeid med å tilpasse Kulturdirektoratets ordninger til statsstøtteregulverket i EØS.

I forbindelse med at Kulturdirektoratet fikk nytt navn 1.1. 2023 har det vært jobbet med å tydeliggjøre rollene til Kulturdirektoratet og Kulturrådet. Særlig i kommunikasjonsarbeidet har det vært behov for en betydelig innsats for å informere om endringen og etablere tydelig kommunikasjon på alle flater. En del av utfordringen er at våre nettsider er utdaterte og gir lite fleksibilitet for endringer. Det er i 2023 satt i gang arbeid med å forberedelser for å etablere nye nettsider i 2024. Det er laget nye logoer for både Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og Fond for lyd og bilde, og alle de kollegiale organene har fått egne profiler i sosiale medier.

Effektive sekretariatsfunksjoner for Kulturrådet, Fond for lyd og bilde og Statens kunstnerstipend

Kulturrådet

Kulturdirektoratet er sekretariat for Kulturrådet. Sekretariatsoppgavene omfatter å utarbeide saksgrunnlag for de beslutninger som tas i råd og utvalg og å følge opp vedtak som fattes. Sekretariatet formidler også informasjon om Kulturrådet og Kulturfondet ut til offentligheten, har ansvar for å veilede søkere og tilskuddsmottakere og sikrer at forvaltningen av Kulturfondet skjer i overensstemmelse med lover og regler. I tråd med rådets strategi er det i 2023 lagt vekt på å nå bredere ut i informasjonsarbeidet, og det er avholdt ulike former for digital veiledning for enkeltsøkere og grupper av søkere.

Økningen av søknader til Kulturrådets tilskuddsordninger er på hele 25 % fra 2022 til 2023, og arbeid med hensiktsmessig forvaltning tilpasset ulike ordninger har stått sentralt. Direktoratet har prøvd ut ulike tiltak knyttet til differensiert tilskuddsforvaltning for å bedre effektiviteten. Den store økningen i antall søknader er håndtert med uendrede ressurser og med fortsatt akseptabel kvalitet på saksfremlegg til råd og utvalg. I tillegg er restanser fulgt opp i tråd med påpekning fra Riksrevisjonen, slik at vi ved utgangen av 2023 var ajour med avsluttede og eldre prosjekter i Norsk kulturfond. Vi har også oppdatert rutineene for rapportering og oppfølging av prosjekter som mottar tilskudd fra kulturfondet. Frigjorte midler fra dette arbeidet er stilt til rådets disposisjon for fordeling i 2024

Videre har Kulturdirektoratet bistått Kulturrådet og utvalg faglig når det gjelder tema som mangfold, bærekraft, internasjonale perspektiv og i saker av forvaltningsmessig karakter, samt fulgt opp evalueringer, utredninger og øvrig kunnskapsproduksjon og bidratt i arbeidet med videreutvikling av tilskudds- og innkjøpsordninger med tanke på ordningenes treffsikkerhet.

Kulturrådet og sekretariatet jobber kontinuerlig med utvikling og tilpasning av tilskuddsordninger for å sikre økt treffsikkerhet. I 2023 var målet å videreutvikle seks av Kulturrådets ordninger. Dette målet er av kapasitetshensyn bare delvis oppnådd, økt antall søknader er en av grunnene til dette. Innkjøpsordningen for sakprosa for barn og

unge og tilskuddsordningen for tidsskrift og kritikk er justert. Tilskuddsordningen for prosjektstøtte for visuell kunst er fra 2024 delt i to, og de to tverrgående ordningene tverrfaglige tiltak prosjekt og gjesteoppholdsstøtte er slått sammen fra 2024. Forsøksordningen for aspiranter med funksjonsnedsettelse ble videreført og det ble jobbet med løpende piloteringstiltak i 2023. Videre er det gjort mindre justeringer for ordningene litteraturformidling, litteraturprosjekt og de selektive innkjøpsordningene for skjønnlitteratur.

Statens kunstnerstipend

Som sekretariat for Statens kunstnerstipend administrerer Kulturdirektoratet utlysinger og søknader, veileder søkere og stipendkomiteer, legger til rette for SKSs behandling av saker, følger opp SKSs vedtak, administrerer utbetalinger og følger opp rapporter fra stipendmottakere i tillegg til å sørge for oppfølging av informasjons- og kommunikasjonsoppgaver. Dialogen mellom sekretariatet og stipendkomitéene blir stadig med formalisert, og stipendkomitéene følger godt opp oppdraget og SKSs instruks for arbeidet de er satt til å gjennomføre. Fra komitéene innhentes kvalitativ kunnskap som gir Kulturdirektoratet relevant kompetanse om tendenser innen kunstfeltene og derved mulighet til å gi bedre beslutningsgrunnlag til SKS. Med et økende antall søknader og stipender legger det også et større arbeidspress på sekretariatet der det blir mindre tid til ønsket utviklingsarbeid. Det er også et større press på stipendkomitéene da arbeidsmengden øker. Kulturdirektoratet ser løpende på mulighetene til å effektivisere forvaltningen og vil blant annet følge opp dette i forbindelse med eventuelle endringer etter Stortingsmeldingen *Kunstnarkår*, og en mulig revidering av forskriften for SKS.

Fond for lyd og bilde

Sekretariatet for Fond for lyd og bilde forbereder saker til FLB og følger opp vedtak. Øvrige sekretariatsoppgaver omfatter blant annet oppfølging av FLBs strategi, veiledning av søkere, utbetalinger av tilskudd, administrering av utlysninger, informasjonsarbeid og oppfølging av rapporter fra tilskuddsmottakere. Jevnlig dialog mellom sekretariat og fagutvalg legger til rette for en god kontakt mellom fagutvalg og FLB, og gir sekretariatet relevant kompetanse om endringer og behov i feltet som igjen gir gode beslutningsgrunnlag for FLB, både i tildeling og arbeid med strategi.

Brukerstøtte

Kulturdirektoratet startet i 2023 opp prosjektet *Veiledning og brukerdiallog*. Målene var likebehandling, god brukerservice og effektivitet. Kulturdirektoratet besluttet et konsept som innebærer høyere grad av selvbetjening på nett (førstelinje), mer samordning av generell veiledning (andrelinje) og tilpasset veiledning der det er behov (tredjelinje). Det videre arbeidet med et digitalt førstevalg vil i 2024 gå parallelt med utvikling av nye nettsider.

Ny systemstøtte

I løpet av 2023 har Kulturdirektoratet arbeidet videre med ny systemstøtte. Direktoratet har kartlagt arbeidsprosessene knyttet til saksbehandling og gjennomført konkurranse med forhandlinger om nytt saksbehandlingssystem. Signering av kontrakt og oppstart av gjennomføringsfasen skjer i januar 2024. Det er igangsatt innsiktsarbeid for å forstå og tilpasse rapporteringsbehovene for kulturinstitusjoner.

Enhetlige begreper i tilskuddsforvaltningen

I sammenheng med etableringen av nytt saksbehandlingssystem, har Kulturdirektoratet arbeidet med å utvikle en felles begrepskatalog. Formålet er å standardisere sentrale begreper som brukes i Kulturdirektoratet og i de kollegiale organenes søknads- og rapporteringsløsninger. Målet er at dette vil bedre den interne og eksterne kommunikasjonen, gi økt innsikt om kultursektoren gjennom analyser på tvers av datakilder, samt å gjøre rapporteringen enklere. Prosjektet benytter SKOS-AP-NO-standarden og bygger på erfaringer og anbefalinger gjort i andre statlige virksomheter. Begrepskatalogen er klar til bruk fra i 1. kvartal 2024.

Mål 5: God og tilgjengelig kunnskap om kultursektoren

Samlet vurdering

Kulturdirektoratet jobber systematisk med å frembringe og formidle god og tilgjengelig kunnskap til kultursektoren. I 2023 er det jobbet spesielt med kunnskap om økonomi, publikum og mangfold. Det har også blitt jobbet med analyser og evalueringer av sentrale tilskuddordninger, og med å bygge relevant kunnskap om tendenser i kunst- og kulturfeltene. Kulturdirektoratet har videre hatt fokus på å sikre solide data fra egne søknadssystemer, og på å formidle god og tilgjengelig kunnskap til relevante målgrupper.

Som sekretariat for Kulturrådet har Kulturdirektoratet bidratt til å realisere Kulturrådets kunnskapsarbeid knyttet til evaluering, utredning og forskning.

Overordnet vurderer Kulturdirektoratet måloppnåelsen som god. Det er likevel utfordringer knyttet til utvikling av god og tilgjengelig kunnskap om kultursektoren. Det henger sammen med at arbeidet krever langsiktighet og solide ressurser. Arbeidet krever også at det finnes sterke, eksterne fagmiljøer som kan bidra til å analysere sammenhengene mellom på den ene siden de strukturelle og økonomiske rammene og på den andre siden de kunstneriske og kulturelle praksisene. For å bygge den kunnskapen som ønskes, er dette faktorer som må tas i betraktning.

Kunnskapsprosjekter for Kulturrådet

Kulturdirektoratet bidro i 2023 til å igangsette og følge opp en rekke kunnskapsprosjekter på vegne av Kulturrådet. Festivalevalueringen *Festivalpolitikk i endring* er en grundig gjennomgang av Kulturrådets tilskuddsordninger til festivaler og ble offentliggjort våren 2023. Evalueringen viser at ordningene generelt sett oppfyller sine respektive målsetninger. I 2023 ble også resultatene fra den interne gjennomgangen av forsøksordningen med distribusjon av kulturfondsbøker til skolebibliotek i grunnskolen ferdig. Gjennomgangen viser at ordningen har vært svært vellykket.

Det ble i tillegg jobbet med en rekke andre forsknings-, evaluerings- og utredningsprosjekter hvor resultatene vil bli publisert i 2024 og videre fremover. Det dreier seg blant annet om to store kunnskapsprosjekter på visuell kunst, en evaluering av Kulturrådet forsøksordning for aspiranter med funksjonsnedsettelse, og et større forskningsprosjekt knyttet til kulturbruk. *Det vises til Kulturrådets årsrapport for utdypende beskrivelser.*

Kunstnerundersøkelsen 2019

[Rapporten](#) beskriver norske kunstneres arbeidsvilkår i 2019 med særlig vekt på inntektene. Undersøkelsen tar for seg både kunstnerens totale inntekter, inntekter fra kunstnerisk arbeid, og andre sider ved kunstnerens økonomiske situasjon. Blant annet belyser rapporten endringer i inntekt siden den forrige inntektsundersøkelsen, *Kunstnerundersøkelsen 2013*. Rapporten beskriver sosiodemografiske kjennetegn ved kunstnerne, deres utdanning og deres bruk av tid på kunstnerisk og annet arbeid. Undersøkelsen viser en svak positiv utvikling siden 2013. Dette skyldes i særlig grad økte inntekter fra kunstnerisk tilknyttet arbeid og i mindre grad økte inntekter fra kunstnerisk arbeid. Rapporten synliggjør at en rekke kunstnergrupper fremdeles preges av (til dels svært) lave inntekter sammenlignet med andre grupper i befolkningen.

Kunst i tall

[Kunst i tall](#) er Kulturdirektoratets årlige måling av inntekter innenfor de fire kulturbransjene musikk, litteratur, visuell kunst og scenekunst. Tallene for 2022, som ble publisert høsten 2023, er de høyeste som er målt siden oppstarten i 2012. Økningen var på hele 27 prosent sammenlignet med 2021 og på hele 19 prosent sammenlignet med 2019, altså det siste året før pandemiestriksjonene. Etter gjenåpningen i 2022 gikk inntektene i musikkbransjen opp med 89 prosent og inntektene i scenekunstbransjen opp med 246 prosent, til tross for at det fremdeles var smitteverntiltak og nedstenging ved starten av året. Den største veksten i relative tall sammenlignet med situasjonen før pandemien, er innen visuell kunst, hvor inntektene var hele 70 prosent høyere i 2022 enn i 2019.

Økonomiske nøkkeltall

På oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet har Kulturdirektoratet i 2023 undersøkt betingelsene for å videreutvikle den statistiske kunnskapen om de økonomiske forholdene i kultursektoren basert på data fra offentlige registre og fra Kulturdirektoratets databaser. Tallene for perioden 2015–2022 viser blant annet økt sysselsetting i sektoren og positiv utvikling regnskapene for ikke-finansielle aksjeselskap i kultursektoren. Kulturdirektoratet vil i 2024 jobbe videre med tallene for bedre å forstå hva som ligger bak, og hvilke nøkkeltall som best beskriver kultursektoren.

Kulturell og kreativ næring

Følgeevalueringen av Solberg-regjeringens satsing på kulturell og kreativ næring ble avsluttet i 2023. Sluttrapporten, utført av Østlandsforskning ved Høgskolen i Innlandet i samarbeid med Samfunnsøkonomisk analyse og WSP, undersøker i hvilken grad satsingen har bidratt til økonomisk vekst i næringen, om den har gitt økt kunnskap om kultur som næring, og om virkemiddelapparatet har blitt bedre koordinert. [Rapporten](#)

konkluderer med at det var positiv utvikling i økonomien og sysselsettingen til den kulturelle og kreative næringen i evalueringsperioden 2018-2023. Virksomhetene som fikk støtte (enten i form av tilskudd eller deltakelse i kompetanseprogram) frem til og med 2019, hadde generelt en positiv økonomisk utvikling etter støtten.

Publikum og kulturbruk

Kulturdirektoratet fikk i 2023 utført en kunnskapsoppsummering knyttet til målinger og undersøkelser av kulturbruk i en norsk kontekst siden 2000. Rapporten *Å telje er å velje. Ei kartlegging av publikum og kulturbruk*, skrevet av Telemarksforsking, blir publisert i 2024. I 2024 vil Kulturdirektoratet jobbe videre med en analyse av sentrale begreper knyttet til kulturbruk, og rapporten vil fungere som et viktig bakgrunnsdokument for dette arbeidet. Prosjektet sees i sammenheng med Kulturrådets store forskningssatsing på feltet.

Mangfold

I 2023 ble det slutført et større kunnskapsprosjekt om drivkrefter og barrierer for kunstnere med funksjonsnedsettelse i Norge. [Tilgjengelige kunstnerskap? Et kunnskapsprosjekt om kunstnere med funksjonsnedsettelse i Norge](#) viser at barrierene er større enn drivkreftene, og at de er strukturelle og normaliserte på både samfunns- og kunstfeltnivå.

Feltkunnskap

Gjennom oppgaven som sekretariat for Kulturrådet får Kulturdirektoratet solid innsikt i tendenser i kunstfeltene. Det ble i 2023 utarbeidet og publisert årsoppsummeringer for 2022 på de fire fagområdene [litteratur](#), [musikk](#), [scenekunst](#) og [visuell kunst](#). Årsoppsummeringene gir et innblikk i og bidrar til å kontekstualisere Kulturrådets arbeid innenfor de aktuelle feltene.

Synliggjøring av forskning i museene – *Cristin*

Norsk Folkemuseum videreførte arbeidet som nasjonal superbruker i det nasjonale systemet for forskningsinformasjon *Cristin* (Current research information system in Norway) i 2023. Arbeidet gjøres på oppdrag av Kulturdirektoratet og ved utgangen av 2023 talte nettverket 41 museumsenheter med til sammen 418 individuelle brukere. Antall publiserte fagfelleverderte forskningsartikler økte fra 520 i 2022 til 1158 i 2023, en vekst på drøye 120 %.

Formidle kunnskap digitalt og effektivt

Formidling av resultater fra de ulike kunnskapsprosjektene er en sentral del av kunnskapsarbeidet. I 2023 fikk særlig de årlige museumsvurderingene, Kulturdirektoratets årlige rapport om musikk- og scenekunstvirksomheter, Kunstnerundersøkelsen 2019, rapporten *Kunst i tall 2022*, og undersøkelsen om kultursektorens arbeid med samisk kunst og kultur bred dekning gjennom egne kanaler og media.

Det øvrige kunnskapsarbeidet i virksomheten formidles gjennom arrangementer, egne nettsider og øvrige kanaler. Dette inkluderer formidling av en rekke av Kulturrådets kunnskapsarbeid. Kulturdirektoratet jobber etter et digitalt førstevalgprinsipp. Informasjons- og dialogmøter, seminarer og andre arrangementer blir avholdt heldigitalt eller som en hybrid mellom fysisk og digitalt.

Kulturanalysen 2023

[Kulturanalysen 2023](#) ble i år arrangert heldigitalt. Konferansen tok for seg *Kunstnerundersøkelsen 2019* fra Telemarksforskning og tilstanden til kunstnerøkonomien, og formidlet funnene til et bredere publikum med over 1000 seere.

Museumskonferansen

I oktober 2023 arrangerte Kulturdirektoratet [Museumskonferansen](#) i Bodø. Konferansen rettet søkelyset mot hvordan museer kan bli mer tilgjengelige for personer med funksjonshindre, og samlet om lag 130 fysiske deltakere, i tillegg til 50 digitale deltakere fra museer, fylkesforvaltning og andre fagetater. Temaet var et direkte svar på resultatene av en [kartlegging fra Bufdirs av museenes arbeid med universell utforming fra 2022](#), der museene etterspør mer kunnskap om arbeid på dette området.

Parallelt med museumskonferansen lanserte Kulturdirektoratet en kortfilm og en kampanje med mål om å mobilisere til handling for mer [tilgjengelige museer](#). Ved utgangen av året hadde kortfilmen oppnådd over 1 200 fullførte visinger på YouTube, og kampanjen i LinkedIn hadde hatt en rekkevidde på over 500 personer som jobber i sektoren.

Museumsvurderingene

I 2023 fortsatte Kulturdirektoratet med å synliggjøre de årlige museumsvurderingene i lokale medier over hele landet, noe som førte til 29 oppslag. Mediearbeidet løftet viktigheten av museene som kunnskapsinstitusjoner og viktige lokale møteplasser.

Nettsiden og sosiale medier

Nettsidene er den viktigste kanalen for kunnskap og informasjon om Kulturdirektoratets virkemiddelportefølje og hadde 567 796 besøk i 2023, en nedgang sammenlignet med 645 659 besøk i 2022.

Kulturdirektoratets totale antall følgere i sosiale medier har økt til 69 000 totalt. LinkedIn er kanalen med størst vekst, 15% i 2023. Formidlingen gjennom sosiale medier gir stort rekkevidde til et bredere publikum, også utover følgere. I tillegg besvares en jevn strøm av henvendelser via sosiale medier. Tilstedeværelsen på sosiale medier gir publikum innsikt i bredden av arbeidet vårt.

Kultursektorens klimaavtrykk

I første kvartal 2023 mottok Kulturdirektoratet en modenhetsanalyse fra rådgivningsselskapet Footprint. Rapporten viser at Kulturdirektoratet er godt i gang med

arbeid for økt mangfold, men at klima og miljø har fått liten oppmerksomhet. Kulturdirektoratet igangsatte derfor et systematisk utviklingsarbeid for å utnytte vårt handlingsrom på feltet. Arbeidet dekker interne kunnskapssløyfer og organisasjonstilpasninger, samt kartlegging og iverksetting av tiltak rettet mot sektor. Blant de interne tiltakene var Miljøfyrtårnsertifisering (ferdigstilt), etablering av en tverrgående gruppe i virksomheten med fokus på klima og miljø, avdelingsvise fagdager, bidrag til UNESCO-rapportering om bærekraft samt dialog med Kulturrådet og våre søsterorganisasjoner internasjonalt for læring- og kompetanseoverføring. Kulturdirektoratet har i tillegg startet gjennomgang av retningslinjer for tilskuddsordninger i Norsk kulturfond for å imøtekomme Kulturrådets etterspørsel om at søkere skal hensynta klima og miljø i prosjekter de søker tilskudd til. Eksternt har Kulturdirektoratet i 2023 hatt systematisk dialog og drevet nettverksarbeid med sentrale kunnskapsaktører fra forvaltningen og fra bransjen, i Norge og internasjonalt. Virksomheten leverte i oktober 2023 et konkret forslag til Kultur- og likestillingsdepartementet for hvordan direktoratet videre kan støtte sektorens omstilling til lavutslippssamfunnet i 2050.

Kulturdirektoratet har utformet en digital kvantitativ undersøkelse for å kartlegge status for klima- og miljøarbeidet blant 600 aktører som mottar støtte over KUDs budsjett, herunder aktørenes motivasjon og hindre i arbeidet, samt forventinger til staten på dette feltet. Resultatene vil foreligge primo 2024.

Det er utfordringer knyttet til måling av klimaavtrykk, og som hva som konkret må gjøres for at kultursektoren skal gi minst mulig miljøavtrykk og bidra til det grønne skiftet. Når resultatet av vår kvantitative undersøkelse foreligger, vil vi utarbeide en handlingsplan, inkludert ressurs- og kompetansebehov for å kunne levere denne.

Del 4 Styling og kontroll av virksomheten

Kulturdirektoratets overordnede vurdering av styling og kontroll i virksomheten

Kulturdirektoratet fikk oppdatert instruks om økonomi- og virksomhets fra Kultur- og likestillingsdepartementet i april 2023. Denne danner en viktig del av grunnlaget for virksomhetsstyringen.

Virksomhetsstyringen har både et ettårig- og flerårig perspektiv, og underbygger mål i budsjettproposisjonene, føringene fra departementene og Kulturdirektorates strategi. Virksomheten vedtok i 2023 en ny strategi for perioden 2023-2030. Formålet ligger fast, men visjonen er fornyet til «Et samfunn rikt på kunst og kultur». De fire målene i strategien er: 1) Et nyskapende, bærekraftig og mangfoldig kunst- og kulturliv, 2) Økt bruk av kunst og kultur for flere, 3) Kunst og kultur verdsettes høyt i samfunnet og 4) Strategisk utvikling av virkemidler. På bakgrunn av strategien er det utviklet en 2-årig handlingsplan. Handlingsplanen vil revideres hvert halvår og inkludere føringene fra departementene. Måloppnåelse og risikovurdering gjennomgås hvert kvartal.

De mest vesentlige risiko-områdene Kulturdirektoratet står ovenfor er knyttet til:

- Forvaltning: Vi har sårbare digitale løsninger med lav brukervennlighet, ulikt servicenivå til søkere på tilskuddsordningene og behov for å revidere flere av retningslinjene. Disse områdene jobbes det med knyttet til bl.a. nytt saksbehandlingssystem og ny tilnærming til veiledning og brukerdialog. Vi arbeider også med å gjennomgå tilskuddsordningene i lys av statsstøtteregulverket.
- Kunnskap. Vi har behov for å øke kunnskapen om kultursektoren og effekten av tilskudd, samt videreutvikle interne nøkkeltall.
- Teknologiutvikling. Vi må følge teknologiutviklingen tettere for å sikre videreutvikling av ordninger og tjenester.
- Endringstakt og kapasitet. Vi har behov for rask endringstakt og kompetanse for å redusere vår teknologiske og organisatoriske gjeld

I 2023 har direktoratet ryddet opp i avsluttede og eldre prosjekter i Norsk Kulturfond, og vi har oppdatert rutinene og kontrollen for frie og bundne midler i fondene.

Bærekraft er viktig for Kulturdirektoratet. I 2023 ble våre tre lokasjoner i Bodø, Trondheim og Oslo sertifisert som Miljøfyrtårn. Sertifiseringen er gyldig i 3 år.

Med hensyn til personvern har Kulturdirektoratet gjennomført risiko- og sårbarhetsanalyse og fulgt opp tiltak gjennom året. Protokollen over behandlingsaktiviteter og personverninstruksen er revidert og det er utarbeidet en standardmal for databehandleravtaler.

Digitalisering

For å optimalisere ressursbruken, redusere sårbarheten og bedre IKT-sikkerhet har Kulturdirektoratet valgt å tjenestestutsette førstelinje av support og drift. I tillegg har vi

styrket vår digitaliseringskompetanse innen arkitektur og tjenestedesign. Dette har muliggjort et fokus på mer verdiskapende områder. For andre vesentlige områder knyttet til digitalisering, se kapittel 3.4 om nytt saksbehandlingssystem, enhetlige begreper i tilskuddsforvaltningen og brukerstøtte.

Bemanning og personalforvaltning

Direktoratet har ingen større endringer i turnover i 2023 sammenlignet med tidligere år, men vi har opplevd utfordringer med å tiltrekke nok kvalifiserte kandidater til enkelte fagområder som for eksempel innen IT og virksomhetsstyring.

I 2023 har direktoratet fulgt opp resultatene fra medarbeiderundersøkelsen i 2022 og besluttet gjennomføring av medarbeiderundersøkelse hvert andre år. Sentrale HR-data følges opp rutinemessig både mot ledere og i partssamarbeidet.

Sykefraværet er noe redusert i 2023 sammenlignet med 2022, men har økt sammenlignet med 2020 og 2021. Både legemeldt og egenmeldt fravær har økt mot slutten av året. Sykefravær hos både kvinner og menn har falt i 2023 sammenlignet med 2022. Kulturdirektoratet jobber kontinuerlig med å redusere sykefraværet og holde dette på et lavt nivå.

Tabell 5: Sykefravær siste tre år

	2021	2022	2023
Sykefravær	4,3 %	6,5 %	5,1 %

Likestillings- og mangfoldsarbeidet i direktoratet som arbeidsgiver

Kulturdirektoratet arbeider aktivt for likestilling og mot diskriminering i tråd med aktivitetsplikten etter likestillings- og diskrimineringsloven. Ved rekruttering følger Kulturdirektoratet statlige retningslinjer knyttet til mangfold.

Kjønnsbalanse

Kulturdirektoratet har overvekt av kvinnelige ansatte, der 31% av totalt 134 ansatte er menn. I midlertidige stillinger og av deltidsansatte har vi like mange menn og kvinner.

Tabell 6

Virksomhet	Kjønnsbalanse		Midlertidig ansatte		Foreldrepermisjon		Deltidsansatte	
	K	M	K	M	K	M	K	M
Kulturdirektoratet	97	44	6	3	6	1	1	1

Lønn

Kulturdirektoratet har kontinuerlig fokus på likelønn mellom kjønnene, og dette er et tema i de årlige lønnsforhandlingene. I Kulturdirektoratet har menn i snitt noe høyere snittlønn enn kvinner. Hovedårsakene er at det er flere menn enn kvinner i toplederegruppen og at det er flere menn enn kvinner i stillinger som er mest konkurranseutsatt og som dermed ligger høyere i lønn, eksempelvis innen IT. I stillingskode som rådgiver ligger imidlertid snittlønnen til kvinner over snittlønnen til menn.

Tabell 7

Pr 31.12.23 (2022 tall i parentes)	Antall (N)	Menn	Kvinner	Lønn*
Totalt i Kulturdirektoratet inkl. midl. Ansettelser	134 (151)	41 (53)	93 (98)	94% (97%)
Toppledere				
Avdelingsdirektører				
Fagdirektører				
Seniorrådgiver	91 (94)	26 (32)	65 (62)	96 % (98%)
Rådgivere	22 (29)	6 (10)	16 (19)	102% (101%)
Seniorkonsulenter				
Ev. andre stillingskategorier				
Ufrivillig deltid	0	0	0	

*Tallene i kolonnen viser kvinners gjennomsnittslønn i pst. Av mennenes gjennomsnittslønn.

Kun stillingsgrupper der det er minst 5 stk. av hvert kjønn er tatt med på bakgrunn av veiledende retningslinjer fra Bufdir.

Kulturdirektoratet har p.t. ingen som jobber ufrivillig deltid.

Hvordan arbeider virksomheten med likestilling og mot diskriminering

1. Prinsipper, prosedyrer og standarder for likestilling og mot diskriminering
Kulturdirektoratets arbeid for likestilling og mot diskriminering er forankret i virksomhetens strategi, retningslinjer og personalpolitikk. Kulturdirektoratet er også Nasjonal koordinator for mangfold, inkludering og likestilling, og i 2023 ble det utviklet en egen mangfoldsplakat med overordnede prinsipper for organisasjonens arbeid med mangfold og likestilling.

2. Slik jobber vi for å sikre likestilling og ikke-diskriminering i praksis

Kulturdirektoratet har satt ned en egen ARP gruppe (Aktivitets- og redegjøringsgruppe) som følger lovfestet firetrinnsmetode og har utarbeidet handlingsplan. Gruppen består av medlemmer fra HR, fagforeningene, ledelse og mangfoldsoppdraget i Kulturdirektoratet. ARP-gruppen har møter en gang i måneden. Det orienteres jevnlig om arbeidet i samarbeidsforumet (IDF), og i ledergruppen i Kulturdirektoratet. Handlingsplan har tilslutning fra ledermøtet. Arbeidet i gruppen er godt koblet på direktoratets generelle arbeid innenfor bl.a. HR, HMS og mangfoldsoppdraget for å sikre en helhetlig personalpolitikk.

3. Kartlegging, årsaker og tiltak identifisert i 2023

Kulturdirektoratet har kartlagt risikoer for diskriminering og hindre for likestilling i virksomheten på alle personalområdene i lys av de ulike diskrimineringsområdene og satt opp en handlingsplan som gjelder for 2023 og 2024. Resultater fra medarbeiderundersøkelsen høsten 2022 er også benyttet i kartleggingsarbeidet. Undersøkelsen viser at 24% av de som besvarte undersøkelsen opplever at ansatte blir ulikt behandlet på bakgrunn av kjønn, alder, etnisitet og annet, og 20 % opplever at kravene på jobben forstyrrer privatlivet. Resultatene fra medarbeiderundersøkelsen har ført til økt fokus på tiltak innenfor personalområdene lønns- og arbeidsvilkår, forfremmelse og utviklingsmuligheter, og mulighet for å kombinere jobb og privatliv. I tillegg har området rekruttering hatt fokus på å hindre risiko for diskriminering i våre ansettelsesprosesser. I utviklingen av tiltak er det lagt vekt på å finne frem til konkrete tiltak som Kulturdirektoratet mener har størst effekt på risikoene, og som raskt lar seg iverksette.

Resultater av arbeidet og forventninger til arbeidet framover

Tiltak som ble gjennomført i 2023:

- Alle ledere, ansattrepresentanter og medlemmer av ansettelsesrådet gått igjennom e-læringskurs i mangfoldsrekruttering for å hindre risiko for diskriminering i våre ansettelsesprosesser.
- Gjort om allmøtene fra hybride til heldigitale for å sikre god lyd og lik mulighet for deltagelse
- Informasjonskampanje knyttet til utlysningen av de søkbare kompetansemidlene og utlysning av intern rolle som produkteier for å sikre at alle ansatte har god og lik kjennskap til utviklingsmuligheter, og bidra til å motvirke opplevelse av forskjellsbehandling i forbindelse med utviklingsmuligheter.

I 2024 skal de gjenværende tiltak i handlingsplanen gjennomføres og evalueres, og ny og handlingsplan for 2025 skal utarbeides.

Likestillings- og mangfoldsarbeidet i direktoratet som myndighetsorgan

Resultater knyttet til Kulturdirektoratets rolle som myndighetsorgan er beskrevet under punkt 3,2.

Fellesføringer

Lærlinger

Kulturdirektoratet er knyttet til Opplæringskontoret for statlige virksomheter. Direktoratet er godkjent lærebedrift innen mediedesignfag og service- og administrasjonsfag. I 2023 har vi hatt én lærling innen mediedesignfaget. Virksomheten har også hatt tre arbeidstreningskandidater fra NAV, to studenter på praksisplass og en kandidat på hospitering. Kulturdirektoratet har et mål å til enhver tid ha to lærlinger i virksomheten.

Desentralisert arbeid

Kulturdirektoratet har i dag tre arbeidslokasjoner med etablerte fag – og kontorfellesskap. Dette er Bodø, Trondheim og Oslo. I 2023 har antall medarbeidere med arbeidsplass i Bodø økt fra 6 til 7, mens antall medarbeidere med arbeidsplass i Trondheim har holdt seg stabilt på 13. Fag- og kontorfellesskapene i Bodø og Trondheim benyttes der det er hensiktsmessig og relevant i lys av våre hovedoppgaver.

Ved kunngjøring av ledig stilling vurderer Kulturdirektoratet arbeidssted og om stillingen kan lyses ut med valgfritt arbeidssted Trondheim, Bodø eller Oslo. Dersom kun Oslo blir valgt som arbeidssted for stillingen, må dette begrunnes særskilt. For medarbeidere som ønsker det, legges det til rette for relevant og hensiktsmessig bruk av andre arbeidssteder enn Oslo der det ikke går ut over våre leveranser på hovedoppgaget.

I lys av dette vurderer Kulturdirektoratet samtidig krav og forventning til bærekraft og miljø, bl.a. om beslutningen fører til økt reisevirksomhet.

Andre krav

Konsulentbruk

I tråd med tildelingsbrevet har Kulturdirektoratet redusert konsulentbruken. Kjøp av konsulenttenester og fremmede tenester i 2023 var på 10,2 millioner kroner, en nedgang på ca. 17,6 mill. kroner fra 2022. Hovedårsaken er mindre kjøp av controlling og anskaffelsestjenester, oppfølging av koronaordninger og sammenstilling statistikk. I forbindelse med forvaltning av koronaordningene ble det i 2022 kjøpt konsulenttenester for 6 millioner kroner. Det var primært konsulentbistand innenfor juridisk bistand og økonomi.

Eksterne konsulenter ble i 2023 brukt til forvaltning av saksbehandlingssystemet, oppgradering arkivsystem, utvikling av et nytt saksbehandlingssystem, veiledet brukerdiallog og kunst i tall og mangfold. Utgifter til konsulenter i forbindelse med kommunikasjon er i hovedsak knyttet til ny visuell identitet og innleid kommunikasjonsbistand.

<i>Tabell 8: Utgifter til konsulenter (i tusen kroner)</i>	2023	2022
Økonomi og revisjon	1 106	7 602
Juridisk bistand	529	968
Utvikling av programvare og IKT-løsninger	1 050	5 766
Organisasjonsutvikling mv.	2 444	2 718
Rekruttering mv	219	804
Kommunikasjonsrådgiving, design mv	811	398
Andre konsulenttenester	4 012	9 557
Totalt	10 171	27 813

Språk

I forbindelse med at virksomheten endra navn i 2023 ble det satt offisielle navn på flere organer. Kulturdirektoratet, de tre uavhengige kollegiale organene Kulturrådet, Statens kunstnerstipend og For lyd og bilde samt Norsk kulturfond fikk offisielle navn på bokmål, nynorsk, nordsamisk, sørsamisk, lulesamisk, kvensk, romanes og engelsk. Det er ikke offisielle skriftlige navn på romani og heller ikke offisielle tegnspråknavn.

Kulturdirektoratet nådde heller ikke i 2023 kravet om språkveksling med minst 25% bruk av bokmål og nynorsk i allment tilgjengelige dokumenter. På nettsida kulturdirektoratet.no var 20% av sakene på nynorsk og i sosial medier var 16 % på nynorsk.

Av søknadsskjema er 25% nynorsk. Tiltak om å publisere minst ei uke i måneden på nynorsk har ikke ført til at virksomheten når lovkravet og mer målretta tiltak blir iverksatt framover. Det er publisert saker på samisk og kvensk, og tegnspråk er brukt ved arrangementer.

I 2024 vil vi etablere en ny samla språkpraksis for virksomheten. I ny søknadsportal vil skjemaer finnes på bokmål og nynorsk.

Arkiv

Kulturdirektoratet har i 2023 oppgradert sak- og arkivsystemet. Dette har gitt et nytt og bedre grensesnitt for saksbehandlere og gjør arkivering enklere. Kulturdirektoratet har siden 2019 automatisk fulltekstpublisert flere bestemte typer dokumenter og fulltekstpubliserer ca. 25% av alle dokumentene. Statistikk på elnnsyn viser at virksomheten er nr. 2 på hele elnnsyn.

Ledsagerbevis

Kravet til ledsagerbevis er videreformidlet til aktuelle tilskuddsmottakere.

Oppfølging av revisjonsmerknader fra Riksrevisjonen

I lys av merknadene fra Riksrevisjonen til regnskapet for 2022 har Kulturdirektoratet gjennomført flere tiltak, de viktigste er:

- Styrket opplæringen av økonomiteamet og styrket forvaltningskompetansen i avdeling kunstnerisk produksjon og formidling
- Etablert instruks for tilskuddsforvaltning og revidert retningslinjer for rapportering og prosjekter i karantene.
- Alle avsluttede prosjekter i Norsk kulturfond per 31.12.2023 og alle uavsluttede prosjekter som har fått midler til og med 2019 er gjennomgått høsten 2023. Etter gjennomgangen er 37,9 mill. kroner endret fra bundne til frie midler.
- Habilitetsregler og -vurderinger er beskrevet for Riksrevisjonen.
- Signeringsrutiner for vedtak gjort av kollegiale organ er bedret.

Forvaltning av overskudd fra spillvirksomhet i Norsk Tipping AS

Kulturdirektoratet forvalter midler fra overskudd fra spillvirksomhet i Norsk Tipping AS til ulike formål. I 2023 ble det utbetalt 59,6 millioner kroner. Spillemidler ble tildelt til blant annet utviklingsprogram for museumssektoren, amatørteater tiltak og historiske spel og scenekunst tiltak.

Tabell 9: Forvaltning av spillemidler til kulturformål 2023

Tall i tusen kroner.

	TILDELTE MIDLER	OVERFØRT FRA ÅR 2022	VEDTAK	UTBETALT	FORVALTNING-SKOSTNADER	%-ANDEL FORVALTNING AV MIDLENE
Amatørteater tiltak	29 600	1 001	28 720	28 720	1 493*	5%
av dette Historiske spel		360	4 660	4 660		
Museumstiltak	25 750	1 019	24 878	24 878	937	3,6 %
Scenekunst tiltak	7 000	9 753	12 600	6 022	420	3,0 %
Skeivt kulturår 2022		20				
SUM	62 350	11 793	66 198	59 620	2 850	2,6 %

*I tillegg til en andel av spillemidlene disponerer Kulturdirektoratet kroner 1 000 fra statsbudsjettet til forvaltning av spillemidlene.

Amatørteater tiltak

Kulturdirektoratet forvalter tre amatørteaterordninger finansiert av spillemidler:

Amatørteateraktivitet i grupper, Historiske spel og Driftstilskudd til nasjonale aktører innen amatørteater.

I 2023 har det vært en markant oppgang i antall søknader til *Amatørteateraktivitet i grupper*.

Formålet med driftstilskuddsordningen til nasjonale aktører innen amatørteater er å stimulere til økt amatøraktivitet innen sceniske uttrykksformer. Ni nasjonale aktører fikk driftstilskudd i 2023.

I 2023 ble retningslinjene til *Driftstilskudd til nasjonale aktører innen amatørteater* justert, og navnet på tilskuddsordningen endret til *Driftstilskudd til frivillige organisasjoner for scenisk amatørvirksomhet*. De nye retningslinjene trådte i kraft i forbindelse med søknadsfrist i desember 2023. Justeringen ble gjort på bakgrunn av en større gjennomgang av tilskuddsordningen på oppdrag fra Kultur- og likestillingsdepartementet i 2022, som inkluderte innspill fra feltet.

Tilskuddsordningen Historiske spel skal bidra til utvikling av nye spel og gi etablerte spel mulighet til kontinuitet og økt kvalitet. I 2023 har det vært en liten økning i søknadstilfanget, der 22 av spelene ikke har søkt tilskuddsordningen før. Den geografiske

spredningen er god, men det savnes søknader fra Agder, Rogaland og Troms og Finnmark. I 2023 har Kulturdirektoratet gått gjennom og foretatt justeringer i retningslinjene til tilskuddsordningen *Historiske spel*, med mål om å forbedre selve søknadsprosessen, tydeliggjøre rutiner og praksis, og å forenkle og presisere språket.

Scenekunsttiltak

7 mill. kroner av spillemidlene til Kulturdirektoratet i 2023 var øremerket ordninger i Norsk kulturfond som ivaretar etablering av nye formidlings- og visningsarenaer for scenekunst og formidling, gjestespill og arrangørstøtte på scenekunstheltet. 1 mill. kroner var øremerket ordningen for tidsskrift og kritikk. Kulturrådet vedtok fordeling av midlene på tilskuddsordninger i Norsk kulturfond i juni 2023, og tilskuddene ble bevilget til et bredt mangfold av scenekunsttiltak høsten 2023.

Utviklingsprogram for museumssektoren

De tre utviklingsprogrammene for museumssektoren som ble lyst for perioden 2021-2023 – *Digitalisering, Forskning og Museene som samfunnsaktører* - har blitt videreført gjennom 2023. Kulturdirektoratet har fulgt opp utviklingsprogrammene med samlinger og erfaringsdeling fra prosjektene på hvert av programområdene. For Kulturdirektoratet gir samlingene også kunnskap om tendenser i museumssektoren, som bidrar til interne evalueringer og videre utvikling av Kulturdirektoratets virkemidler overfor sektoren. Flere prosjekter har fått utsatt sluttdato til ut i 2024 grunnet forsinkelser gjennom pandemiperioden.

Sikringsmidler til museene

Sikringsmidlene går til finansiering av tiltak som kan forebygge og redusere omfanget av ødeleggelser i forbindelse med brann, tyveri, ran, hærværk og naturskade. Midlene kan også brukes til å finansiere utarbeidelse av risiko- og sårbarhetsanalyser (ROS-analyser) og sikringsplaner. Det ble tildelt 9,5 mill. kroner til 35 tiltak i 20 museer i 2023.

Tendensen i 2023 var en økning av søknader der tiltakene var rettet mot naturskadeforebygging og tiltak til forebygging mot tyveri/ran. I foregående år har hovedvekten av tiltakene vært rettet mot brannforebygging.

Med bakgrunn i mer ekstremvær og det nye trusselbildet i Europa er det behov for å oppdatere trusler og konsekvenser i veilederen for ROS-analyser. Arbeidet med dette ferdigstilles i løpet av høsten 2024.

Retningslinjer for forvaltning av tilskuddsmidler

Virksomheten har interne retningslinjer for hvordan ordningene skal forvaltes. I de tilfeller hvor budsjett disponeringsfullmakten er delegert til virksomheten og Kulturdirektoratet sender tilskuddsbrev og utbetaler tilskudd presiseres blant annet vilkår og krav til rapportering.

Utstillingsvederlag

Avtalen mellom staten og kunstnerorganisasjonene om utstillingsvederlag er inkludert som forutsetning til de som mottar statlig tilskudd.

Del 5 Vurdering av fremtidsutsikter

Et samfunn rikt på kunst og kultur

Kulturdirektoratets visjon er et samfunn rikt på kunst og kultur. Samfunnsoppdraget er å stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og bidra til at kunst og kultur gjøres tilgjengelig for flest mulig. Kulturdirektoratet skal jobbe for et nyskapende, mangfoldig og bærekraftig kunst- og kulturliv, gjennom å øke innsikten om sektoren, investere i kunstnerisk og kulturelt mangfold og sikre kunstens og kunstnerens uavhengighet. Vi har en ambisjon om at også bruken av kunst og kultur skal økes, og at den skal nå ut flere. Kulturdirektoratet vil stimulere til at innovasjonskraften i sektoren realiseres gjennom å øke den digitale kompetansen, etablere nye, sektoroverskridende arenaer og bidra til utviklingsprosjekter. Vi vil følge den teknologiske utviklingen tett for å ivareta sektorens interesser og adressere utfordringer.

Vi vet av egne undersøkelser at oppslutningen om offentlig støtte til kunst og kultur er noe synkende, den brede oppslutningen vi har om offentlig støtte til kunst og kultur i ikke kan tas for gitt. Derfor skal Kulturdirektoratet arbeide for at kunst og kultur verdsettes høyt i samfunnet, blant annet gjennom å bygge tillit til forvaltningen av de offentlige kulturmidlene, gjøre tildelingsprosessene mer transparent, og ved å vise effekten av offentlig støttet kunst og kultur. Slik skal vi sikre et samfunn rikt på kunst og kultur.

Ny kunnskap og ny politikk

Rundt årsskiftet sendte Kulturdirektoratet ut en undersøkelse for å kartlegge kultursektorens arbeid med samisk kunst og kultur. Også den framlagte rapporten fra sannhets- og forsoningskommisjonen, som har sett på fornorsking og urett gjort mot samer, kvener/ norskfinner og skogfinner har betydning for virksomheten i tiår framover og Kulturdirektoratet er klare til å gå inn i oppgaver som følger av Stortingets behandling i 2024 og oppdragene regjeringen gir videre som følge av den. Som nasjonal koordinator for økt mangfold, inkludering og deltakelse i kultursektoren er det viktig å tilegne oss mer kunnskap for å bidra til det videre forsoningsarbeidet.

Kulturdirektoratet igangsatte også en kartlegging av kultursektorens arbeid med grønne omstillingskiftet på slutten av 2023. Undersøkelsen vil gi innsikt om i hvilken grad og hvordan sektoren jobber med å redusere klimagassutslipp per i dag, samt kartlegge videre planer og utfordringer. Kulturdirektoratet etablerte gjennom 2023 dialog med sentrale aktører og nettverk i sektoren og innhentet kunnskap om hva internasjonale søsterorganisasjoner gjør på klimaområdet. Sektoren etterspør statlig bistand for å komme videre i arbeidet, og det samlede kunnskapsunderlaget vil gi oss viktig innsikt.

I 2023 la regjeringa fram meldinga *Kunstnarkår*, et dokument Stortinget behandler i 2024 og som vil prege arbeidet til Kulturdirektoratet og de uavhengige kollegiale organene framover.

Bedre forvaltning

I 2024 vil vi fortsette arbeidet med å styrke forvaltningen til Kulturdirektoratet. Vi vil styrke vår digitale infrastruktur gjennom nye nettsider og ny systemstøtte for tilskuddsforvaltning og data. Vi vil også å iverksette en ny modell for brukerstøtte og veiledning og implementere et helhetlig system for internkontroll.

Del 6 Årsregnskap

Ledelseskommmentarer til årsregnskapet for Kulturdirektoratet 2023

Formål

Kulturdirektoratet (fram til 31/12-22 Norsk kulturråd) er en statlig virksomhet underlagt Kultur- og likestillingsdepartementet som har hele landet som virkeområde. Kulturdirektoratet skal stimulere samtidens mangfoldige kunst- og kulturuttrykk og å bidra til at kunst og kultur skapes, bevares, dokumenteres og gjøres tilgjengelig for flest mulig. Gjennom tilskuddsforvaltning, rådgivning og utviklingsarbeid har Kulturdirektoratet et helhetlig blikk på kunst- og kultursektoren i hele landet. Virksomheten fører regnskap i henhold til kontantprinsippet, slik det framgår av prinsippnoten til årsregnskapet.

Bekreftelse

Årsregnskapet er avlagt i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, rundskriv R-115 fra Finansdepartementet og krav fra Kultur- og likestillingsdepartementets i instruks om økonomi- og virksomhetsstyring til Kulturdirektoratet. Jeg mener regnskapet gir et dekkende bilde av Kulturdirektoratets disponible bevilgninger, regnskapsførte utgifter, inntekter, eiendeler og gjeld.

Vurderinger av vesentlige forhold

Det er følgende vesentlige endringer i Kulturdirektoratets portefølje i 2023

- Som en følge av at koronapandemien sluttet, forvaltet vi vesentlig færre stimuleringsmidler knyttet til pandemien i 2023 sammenlignet med 2022.
- Økning i tilskuddsmidler fra Kommunal- og distriktsdepartementet til nasjonale minoriteter (kap 567). Ordningen for Kvensk språk og kultur ble overført til Kulturdirektoratet i 2023.

Bevilgningsrapporteringen viser at Kulturdirektoratets samlede bevilgninger i 2023 var 2,504 mrd. Kroner. Nivået i 2022 var på 3,040 mrd. Kroner. Nedgangen skyldes i all hovedsak koronaordningene.

Tilskuddsforvaltning og overføringer til statlige fond beløp seg i 2023 til 2 207,7 millioner kroner mot 2 615,7 millioner kroner i 2022, jf. Opplysninger i note 7. Forvaltning og utbetaling av tilskudd skjer i henhold til bestemmelser om økonomistyring i staten, kapittel 6 Forvaltning av tilskuddsordninger. Denne nedgangen skyldes først og fremst tiltakene knyttet til kompensasjons og stimuleringsordningene i forbindelse med Covid-19.

I lys av Riksrevisjonens merknader for 2022 er alle avsluttede prosjekter i Norsk kulturfond per 31.12.2023 og alle uavsluttede prosjekter som har fått midler til og med 2019 gjennomgått. Etter gjennomgangen er 37,9 mill. kroner endret fra bundne til frie midler.

Post 01 driftsutgifter var i 2023 på 206,2 millioner. Mindreutgift var kr 7,9 mill. Korrigert for merinntekter og refusjoner ble resultatet en mindreutgift på 14,0 millioner kroner, 10,3 millioner kroner søkes overført til 2023. Hovedårsakene til mindreforbruk er lavere personalutgifter, inkludert lavere pensjonspremie og vakanser, lavere utgifter tilskuddsforvaltning Norsk Kulturfond og lavere utgifter pga bortfall av oppgaver knyttet til kreativ næring samtidig med senere lagt oppstart arbeid med innovasjon.

Artskontorrapporteringen viser at netto rapporterte utgifter til drift og investeringer eksklusive utbetalinger av tilskudd, var totalt 205,4 millioner kroner i 2023. Utbetalinger til lønn og sosiale utgifter beløp seg til 147,9 millioner kroner mot 145,6 millioner kroner i 2022. Antall utførte årsverk har gått ned fra 131 til 122. I forbindelse med tjenesteutsettingen av IKT-driften ble det utbetalt sluttavtaler på 4,0 millioner kroner. Andre utbetalinger til drift beløpet seg samlet til 67,4 millioner kroner i 2023, mot 90,5 millioner kroner i 2022. Nedgangen fra 2022 skyldes mindre kjøp av konsulenttjenester og kjøp av fremmede tjenester knyttet til økonomi og revisjon, herunder koronaordningene.

Digitaliseringsdirektoratet har tildelt medfinansiering til prosjektet Ny systemstøtte i Kulturdirektoratet «NYSS» for årene 2023,2024 og 2025 med totalt 17,0 millioner kroner. For året 2023 er det gitt fullmakt til å belaste inntil 4,0 millioner kroner på budsjettkapittel 540, post 25. Det er i 2023 belastet 2,794 millioner kroner, et mindreforbruk årsaket av forsinket igangsettelse av prosjektet. Resterende midler er søkt overført til 2024.

Kulturdirektoratet forvalter spillemidler til kulturformål, og har anledning til å benytte inntil 10% av tildelte spillemidler til administrasjon og tok ut 2,4%, til sammen 1,640 millioner kroner til forvaltningen av spillemiddelordningene er refundert ved overføring fra tildelte spillemidler. Refusjonen er inntektsført på kap. 3320 post 01.

Kulturdirektoratet har i 2023 disponert 3,38 millioner kroner på kap. 0325, post 21 På grunn av framdriften i prosjektene er midlene som er stilt til disposisjon ikke disponert i sin helhet, og kr 1,690 millioner søkes overført til 2024.

Det ble i 2023 utbetalt samlet kr 852 820 til ulike investeringer, dette utgjør en nedgang på 0,152 millioner kroner sammenlignet med 2022 jf. note 5. Årets investeringer gjelder i hovedsak kjøp av møbler, lydutstyr, av-utstyr og kjøp av pc-er.

Mellomværende med statskassen utgjorde 31.12.23 kr 24 46 659. Oppstillingen av artskontorrapporteringen viser hvilke eiendeler og gjeld mellomværendet består av.

Tilleggsopplysninger

Riksrevisjonen reviderer årsregnskapet for Kulturdirektoratet. Årsregnskapet er ikke ferdig revidert, men vil ventelig foreligge innen utløpet av andre kvartal. Beretningen vil bli publisert på Kulturdirektoratets nettsider så snart dokumentet foreligger.

Kristin Danielsen
Direktør

Kulturdirektoratet

Oslo, 15. mars 2024

Prinsippnote til årsregnskapet

Årsregnskap for Kulturdirektoratet er utarbeidet og avlagt etter nærmere retningslinjer fastsatt i bestemmelser om økonomistyring i staten ("bestemmelsene"). Årsregnskapet er i henhold til krav i bestemmelsene punkt 3.4.1, nærmere bestemmelser i Finansdepartementets rundskriv R-115 av desember 2022 og eventuelle tilleggskrav fastsatt av overordnet departement.

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen og artskontorrapporteringen er utarbeidet med utgangspunkt i bestemmelsene punkt 3.4.2 – de grunnleggende prinsippene for årsregnskapet:

- a) Regnskapet følger kalenderåret.
- b) Regnskapet inneholder alle rapporterte utgifter og inntekter for regnskapsåret.
- c) Regnskapet er utarbeidet i tråd med kontantprinsippet.
- d) Utgifter og inntekter er ført i regnskapet med brutto beløp.

Oppstillingene av bevilgnings- og artskontorrapportering er utarbeidet etter de samme prinsippene, men gruppert etter ulike kontoplaner. Prinsippene samsvarer med krav i bestemmelsene punkt 3.5 til hvordan virksomhetene skal rapportere til statsregnskapet. Sumlinjen "*Netto rapportert til bevilgningsregnskapet*" er lik i begge oppstillingene.

Virksomheten er tilknyttet statens konsernkontoordning i Norges Bank i henhold til krav i bestemmelsene pkt. 3.7.1. Bruttobudsjetterte virksomheter tilføres ikke likviditet gjennom året, men har en trekkrettighet på sin konsernkonto. Ved årets slutt nullstilles saldoen på den enkelte oppgjørskonto ved overgang til nytt år.

Bevilgningsrapporteringen

Oppstillingen av bevilgningsrapporteringen omfatter en øvre del med bevilgningsrapporteringen og en nedre del som viser beholdninger virksomheten står oppført med i kapitalregnskapet. Bevilgningsrapporteringen viser regnskapstall som virksomheten har rapportert til statsregnskapet. Det stilles opp etter de kapitler og poster i bevilgningsregnskapet virksomheten har fullmakt til å disponere. Kolonnen samlet tildeling viser hva virksomheten har fått stilt til disposisjon i tildelingsbrev for hver statskonto (kapittel/post). Oppstillingen viser i tillegg alle finansielle eiendeler og forpliktelser virksomheten står oppført med i statens kapitalregnskap.

Artskontorrapporteringen

Oppstillingen av artskontorrapporteringen har en øvre del som viser hva som er rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter og en nedre del som viser eiendeler og gjeld som inngår i mellomværende med statskassen. Artskontorrapporteringen viser regnskapstall virksomheten har rapportert til statsregnskapet etter standard kontoplan for statlige virksomheter. Virksomheten har en

trekkrettighet på konsernkonto i Norges Bank. Tildelingene er ikke inntektsført og derfor ikke vist som inntekt i oppstillingen.

Regnskapstall i bevilgnings- og artskontorapportering med noter viser regnskapstall rapportert til statsregnskapet. I tillegg viser noten til artskontorapporteringen *Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen* bokførte tall fra virksomhetens kontospesifikasjon i kolonnen *Spesifisering av bokført avregning med statskassen*. Noten viser forskjellen mellom beløp virksomheten har bokført på eiendels- og gjeldskontoer i virksomhetens kontospesifikasjon (herunder saldo på kunde- og leverandørreskonto) og beløp virksomheten har rapportert som fordringer og gjeld til statsregnskapet og som inngår i mellomværendet med statskassen.

Virksomheten har innrettet bokføringen slik at den følger kravene i bestemmelser om økonomistyring i staten. Dette innebærer at alle opplysninger om transaksjoner og andre regnskapsmessige disposisjoner som er nødvendige for å utarbeide pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 3.3.2, og spesifisering av pliktig regnskapsrapportering, jf. bestemmelsene punkt 4.4.3, er bokført. Bestemmelsene krever blant annet utarbeiding av kundespesifikasjon og leverandørspesifikasjon. Dette medfører at salgs- og kjøpstransaksjoner bokføres i kontospesifikasjonen på et tidligere tidspunkt enn de rapporteres til statsregnskapet, og innebærer kundefordringer og leverandørgjeld i kontospesifikasjonen.

Oppstilling av bevilgningsrapportering 31.12.2023

Utgiftskapittel	Kapittelnavn	Post	Posttekst	Note	Samlet tildeling**	Regnskap 2023	Merutgift (-)
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	01	Driftsutgifter	A,B	214 102 000	206 198 103	7 903 897
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	51	Fond for lyd og bilde, allmenne kulturformål	A	50 128 000	50 128 000	0
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	55	Norsk kulturfond	A	956 922 000	956 922 000	0
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	71	Statsstipend	A,B	6 741 000	6 812 389	-71 389
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	72	Kunstnerstipend m.m.	A,B	287 932 000	277 886 576	10 045 424
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	73	Garantiinntekter	A,B	170 904 000	166 515 161	4 388 839
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	74	Tilskudd til organisasjoner og kompetansesent:	A	360 953 000	360 908 219	44 781
0320	Kulturdirektoratet, Kulturrådet	75	Tilskudd til litteraturhus, kunstscener og komp:	A	291 511 000	291 511 000	0
0325	Allmenne kulturformål	21	Forskning, utredning og spesielle driftsutgifter	A,B	3 380 000	1 235 648	2 144 352
0325	Allmenne kulturformål	77	Kompensasjonsordninger for arrangører på ku	A,B	117 288 000	72 771 760	44 516 240
0328	Museer m.m.	78	Forsikringsordning - innlånt kunst	A,B	8 350 000	4 678 164	3 671 836
0540	Digitaliseringsdirektoratet	25	Medfinansieringsordning for digitaliseringspro:	A,B	4 000 000	2 794 221	
0567	Nasjonale minoriteter	70	Nasjonale minoriteter, tilskudd	A,B	8 610 000	8 122 000	
0567	Nasjonale minoriteter	73	Kvensk språk og kultur	A,B	11 156 000	9 819 400	
0567	Nasjonale minoriteter	75	Kollektiv oppreising til romanifolket/taterne	A,B	12 169 000	7 582 092	
1633	Nettoordning, statlig betalt merv	01	Nettoføring av mva i staten		0	9 013 799	
<i>Sum utgiftsført</i>					2 504 146 000	2 432 898 532	

Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		2 350 577 330
Kapitalkontoer		
60047401	Norges Bank KK /innbetalinger	20 085 327
60047402	Norges Bank KK/utbetalinger	-2 371 218 074
703815	Endring i mellomværende med statskassen	555 418
Sum rapportert		0

Beholdninger rapportert til kapitalregnskapet (31.12)

Konto	Tekst	2023	2022	Endring
xxxxxx	[Aksjer]	0	0	0
703815	Mellomværende med statskassen	-24 460 659	-25 016 077	555 418

Note A Forklaring av samlet tildeling utgifter

Kapittel og post	Overført fra i fjor	Årets tildelinger	Samlet tildeling
0320.01	7 396 000	206 706 000	214 102 000
0320.51		50 128 000	50 128 000
0320.55		956 922 000	956 922 000
0320.71		6 741 000	6 741 000
0320.72	15 617 000	272 315 000	287 932 000
0320.73		170 904 000	170 904 000
0320.74		360 953 000	360 953 000
0320.75		291 511 000	291 511 000
0325.21	1 880 000	1 500 000	3 380 000
0325.77	117 288 000		117 288 000
0328.78		8 350 000	8 350 000
0540.25		4 000 000	4 000 000
0567.70		8 610 000	8 610 000
0567.73		11 156 000	11 156 000
0567.75	3 678 000	8 491 000	12 169 000

** Samlet tildeling skal ikke reduseres med eventuelle avgitte belastningsfullmakter (gjelder både for utgiftskapitler og inntektskapitler). Se note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år for nærmere forklaring.

*Maksimalt beløp som kan overføres er 5% av årets bevilgning på driftspostene 01-29, unntatt post 24 eller sum av de siste to års bevilgning for poster med stikkordet "kan overføres". Se årlig rundskriv R-2 for mer detaljert informasjon om overføring av ubrukte bevilgninger.

Note B Forklaring til brukte fullmakter og beregning av mulig overførbart beløp til neste år

Kapittel og post	Stikkord	Merutgift(-)/ mindre utgift	Utgiftsført av andre iht. avgitte belastning	Merutgift(-)/ mindreutgift etter avgitte belastningsfullmakter	Merinntekter / mindreinntekter(-) iht. merinntektsfullm	Omdisponering fra post 01 til 45 eller til post 01/21 fra neste års	Innsparinger(-)	Sum grunnlag for overføring	Maks. overførbart beløp *	Mulig overførbart beløp beregnet av
032001	"mulig overført beløp"	7 903 897		7 903 897	6 126 600			14 030 497	10 335 300	10 335 300
032071		-71 389		-71 389						
032072	"kan overføres"	10 045 424		10 045 424				10 045 424		10 045 424
032073	"overslagsbevilgning"	4 388 839		4 388 839						
032521	"kan overføres"	2 144 352		2 144 352				2 144 352	2 750 000	1 689 600
032577		44 516 240		44 516 240						
032878		3 671 836		3 671 836						
054025	"belastningsfullmakt"	1 205 779		1 205 779				1 205 779		
056770	"kan overføres"	488 000		488 000				488 000		488 000
056773	"kan overføres"	1 336 600		1 336 600				1 336 600		1 336 600
056775	"kan overføres"	4 587 258		4 587 258				4 587 258		4 587 258

Forklaring til bruk av budsjettfullmakter*Mulig overført beløp*

Kulturdirektoratets faktiske mindreforbruk på kapittel/post 0320.01 etter merinntekter utgjør 14 030 497 kroner. Beløpet er over grensen på 5% over hva som er mulig overførbart til neste budsjettår. Beregnet overførbart beløp til neste budsjetttermin er 10 335 300 kroner.

Stikkord "kan overføres"

Kulturdirektoratets bevilgning på kap. 0320 post 72 Kunstnerstipend er gitt med stikkord "kan overføres". Mindreforbruket skyldes permisjoner fra stipendene og forskyvninger av utbetalinger til senere budsjettår.

Tildelt bevilgning på kap. 03225 post 21 Forskning, utrending og spesielle driftsutgifter er gitt med stikkord "kan overføres". Midlene gjelder igangsatte prosjekter og deler er søkt overført til neste budsjettår.

Overslagsbevilgning

Virksomhetens bevilgning på kap. 0320 post 73 Garantiinntekter og langvarige stipend er gitt med stikkord "overslagsbevilgning". Mindreutgiftene skyldes endringer i inntektsforholdene til garantiinntektsinnehavere, samt permisjoner fra stipend for etablerte kunstnere og stipend for seniorkunstnere.

Andre tilskuddsposter - ikke overførbare midler

Kap. 0320 post 71 Statsstipend viser en merutgift på 71 389 kroner pga. økte merutgifter i forbindelse med årets lønnsforhandlinger.

Kap. 0325 post 77 Kompensasjonsordninger for arrangører på kultur-, frivillighets- og idrettsfeltet viser en mindreutgift på 44 516 240 kroner.

Kap. 0328 post 78 Forsikringsordning - innlånt kunst viser en mindreutgift på 4 388 839 kroner.

Tildelinger på andre kapitler enn etatens egne

Kulturdirektoratet har mottatt tildelinger fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet på kap. 0567 post 70, 73 og 75. Postene har stikkord "kan overføres".

Belastningsfullmakt

Kulturdirektoratet har mottatt belastningsfullmakt fra Digdir på kap. 0540 post 25 med inntil 4 000 000 kroner i 2023.

Oppstilling av artskontorrapporteringen 31.12.2023

	Note	2023	2022
Driftsinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetalinger fra gebyrer	1	0	0
Innbetalinger fra tilskudd og overføringer	1	4 320 768	4 968 334
Salgs- og leieinnbetalinger	1	6 481 832	6 518 210
Andre innbetalinger	1	0	0
<i>Sum innbetalinger fra drift</i>		<i>10 802 600</i>	<i>11 486 544</i>
Driftsutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetalinger til lønn	2	147 894 024	145 585 786
Andre utbetalinger til drift	3	67 419 137	90 462 459
<i>Sum utbetalinger til drift</i>		<i>215 313 162</i>	<i>236 048 245</i>
Netto rapporterte driftsutgifter		204 510 562	224 561 700
Investerings- og finansinntekter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Innbetaling av finansinntekter	4	0	0
<i>Sum investerings- og finansinntekter</i>		<i>0</i>	<i>0</i>
Investerings- og finansutgifter rapportert til bevilgningsregnskapet			
Utbetaling til investeringer	5	852 820	1 428 497
Utbetaling til kjøp av aksjer	5, 8 del B	0	0
Utbetaling av finansutgifter	4	9 119	8 890
<i>Sum investerings- og finansutgifter</i>		<i>861 940</i>	<i>1 437 387</i>

Netto rapporterte investerings- og finansutgifter		861 940	1 437 387
Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten*			
Innbetaling av skatter, avgifter, gebyrer m.m.	6	2 272 049	595 378
<i>Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten</i>		<i>2 272 049</i>	<i>595 378</i>
Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten*			
Utbetalinger av tilskudd og stønader			2 615 722
	7	2 207 709 632	080
<i>Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten</i>		<i>2 207 709 632</i>	<i>2 615 722 080</i>
Inntekter og utgifter rapportert på felleskapitler **			
Gruppelivsforsikring konto 1985 (ref. kap. 5309, inntekt)		221 427	182 925
Arbeidsgiveravgift konto 1986 (ref. kap. 5700, inntekt)		69 025 127	70 359 818
Nettoføringsordning for merverdiavgift konto 1987 (ref. kap. 1633, utgift)		9 013 799	11 817 433
<i>Netto rapporterte utgifter på felleskapitler</i>		<i>-60 232 755</i>	<i>-58 725 310</i>
Netto rapportert til bevilgningsregnskapet		2 350 577 330	2 782 400 480
Oversikt over mellomværende med statskassen ***			
Eiendeler og gjeld		2023	2022
Fordringer på ansatte		104 646	67 381
Kontanter		0	0
Bankkontoer med statlige midler utenfor Norges Bank		0	0
Skyldig skattetrekk og andre trekk		-20 042 536	-19 274 427
Skyldige offentlige avgifter		-40 142	-38 730
Avsatt pensjonspremie til Statens pensjonskasse****		-4 632 444	-4 557 219
Mottatte forskuddsbetalinger		0	-1 694 779
Lønn (negativ netto, for mye utbetalt lønn m.m)		625 992	482 828
Differanser på bank og uidentifiserte innbetalinger		-476 175	-1 130
Sum mellomværende med statskassen	8	-24 460 659	-25 016 077

Note 1 Innbetalinger fra drift

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetalinger fra gebyrer</i>		
Sum innbetalinger fra gebyrer	0	0
<i>Innbetalinger fra tilskudd og overføringer</i>		
Tilskudd fra Norges Forskningsråd	457 000	445 000
Tilskudd fra andre statlige virksomheter	2 771 534	3 869 423
Tilskudd fra EU	1 092 235	653 911
Sum innbetalinger fra tilskudd og overføringer	4 320 768	4 968 334
<i>Salgs- og leieinnbetalinger</i>		
Diverse tilfeldige inntekter (diverse inntekter post 01 - 29)	227 944	179 195
Konferanseinntekter	184 700	168 096
Refusjoner EU/EØS	6 069 187	6 170 919
Sum salgs- og leieinnbetalinger	6 481 832	6 518 210
<i>Andre innbetalinger</i>		
Sum andre innbetalinger	0	0
Sum innbetalinger fra drift	10 802 600	11 486 544

Note 2 Utbetalinger til lønn

	31.12.2023	31.12.2022
Lønn	107 090 356	102 684 785
Arbeidsgiveravgift	18 551 784	17 722 806
Pensjonsutgifter*	8 447 840	8 542 533
Sykepenger og andre refusjoner (-)	-5 781 117	-5 027 641
Andre ytelser **)	19 585 162	21 663 303
Sum utbetalinger til lønn	147 894 024	145 585 786

Antall utførte årsverk:

122

131

* Premiesatsen for arbeidsgiverandelen utgjorde i 2023 11,4 prosent (arbeidsgiverandel av pensjonspremien/pensjonsgrunnlaget i 2023 rapportert til SPK). For regnskapsåret 2022 utgjorde premiesatsen 11,2 prosent.

** Andre ytelser omfatter personalrelaterte kostnader som bedriftshelsetjeneste, gruppelevsforssikring, yrkesskadepremie og honorarer til råd, styre og utvalg.

Note 3 Andre utbetalinger til drift

	31.12.2023	31.12.2022
Husleie	18 404 112	17 845 976
Vedlikehold egne bygg og anlegg	0	0
Vedlikehold og ombygging av leide lokaler	104 847	127 838
Andre utgifter til drift av eiendom og lokaler	1 961 518	2 194 009
Reparasjon og vedlikehold av maskiner, utstyr mv.	27 315	15 355
Mindre utstysanskaffelser	429 462	1 248 598
Leie av maskiner, inventar og lignende	5 113 226	4 836 260
Kjøp av konsulenttjenester	10 609 019	27 814 175
Kjøp av andre fremmede tjenester	18 408 271	24 160 774
Reiser og diett	4 384 498	4 076 291
Øvrige driftsutgifter	7 976 869	8 143 181
Sum andre utbetalinger til drift	67 419 137	90 462 459

Reduksjon i konsulentutgifter skyldes mindre kjøp av tjenester til controlling, anskaffelsestjenester samt kjøp av tjenester til oppfølging av koronaordningene og sammenstilling av statistikk.

Note 4 Finansinntekter og finansutgifter

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Innbetaling av finansinntekter</i>		
Inntekter fra eiendeler i selskap m.m	0	0
Salgssum ved realisasjon av verdipapirer	0	0
Renteinntekter	0	0
Valutagevinst	0	0
Annen finansinntekt	0	0
Sum innbetaling av finansinntekter	0	0

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling av finansutgifter</i>		
Renteutgifter	9 119	8 872
Valutatap	0	18
Annen finansutgift	0	0
Sum utbetaling av finansutgifter	9 119	8 890

Note 5 Utbetaling til investeringer og kjøp av aksjer

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til investeringer</i>		
Immaterielle eiendeler og lignende	0	50 500
Tomter, bygninger og annen fast eiendom	0	0
Infrastruktureiendeler	0	0
Maskiner og transportmidler	0	0
Driftsløsøre, inventar, verktøy og lignende	852 820	1 377 997
Sum utbetaling til investeringer	852 820	1 428 497

	31.12.2023	31.12.2022
<i>Utbetaling til kjøp av aksjer</i>		
Kapitalinnskudd	0	0
Obligasjoner	0	0
Investeringer i aksjer og andeler	0	0
Sum utbetaling til kjøp av aksjer	0	0

Note 6 Innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten

	31.12.2023	31.12.2022
Tilfeldige og andre inntekter (Statskonto 530929)	2 272 049	595 378
Sum innkrevingsvirksomhet og andre overføringer til staten	2 272 049	595 378

Overføringene til staten gjelder i hovedsak tilbakebetaling av tilskudd knyttet til kompensasjons- og stimuleringsordningene.

Note 7 Tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten

	31.12.2023	31.12.2022
Overføringer til statlige fond	1 023 975 355	957 441 000
Tilskudd til kommuner	11 606 566	48 622 100
Tilskudd til fylkeskommuner	60 000	730 000
Tilskudd til ikke-finansielle foretak *)	223 397 267	588 097 370
Tilskudd til finansielle foretak *)	0	2 672 534
Tilskudd til husholdninger 1)	471 475 363	541 043 658
Tilskudd til ideelle organisasjoner	419 314 518	421 622 443
Tilskudd til statsforvaltningen	57 380 563	54 538 381
Tilskudd til utlandet	500 000	954 594
Tilskudd til kommuner		
Sum tilskuddsforvaltning og andre overføringer fra staten	2 207 709 632	2 615 722 080

*) Utbetaling av færre tilskudd til stimulerings- og kompensasjonsordningene

1) Av beløpet gjelder følgende stipendutbetalinger fra Statens kunstnerstipend

	31.12.2023	31.12.2022
Statsstipend	6 812 389	7 160 589
Diversestipend	16 911 000	16 411 000
Diversestipend for nyutdannede kunstnere	17 935 000	16 735 500
Eldre fortjente kunstnere	2 230 000	2 560 000
Æreslønn	200 000	200 000
Arbeidsstipend	171 123 403	171 002 854
Arbeidsstipend for yngre/nyetablerte kunstnere	64 166 583	57 450 018
Stipend for etablerte kunstnere	95 895 351	80 017 837
Stipend for seniorkunstnere	50 505 296	53 630 680
Garantiinntekter	20 114 312	23 908 367
Andrekomiteen	73 663	67 317
Sum stipendutbetalinger	445 966 997	429 144 161

Note 8 Sammenheng mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

Del A Forskjellen mellom avregning med statskassen og mellomværende med statskassen

	31.12.2023 Spesifisering av <u>bokført</u> avregning med statskassen	31.12.2023 Spesifisering av <u>rapportert</u> mellomværende med statskassen	Forskjell
Finansielle anleggsmidler			
Investeringer i aksjer og andeler*	0	0	0
Obligasjoner	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Omløpsmidler			
Kundefordringer	8 762	0	8 762
Andre fordringer	104 646	104 646	0
Bankinnskudd, kontanter og lignende	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>113 408</i>	<i>104 646</i>	<i>8 762</i>
Langsiktig gjeld			
Annen langsiktig gjeld	0	0	0
<i>Sum</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
Kortsiktig gjeld			
Leverandørgjeld	827 287	0	827 287
Skyldig skattetrekk og andre trekk	-20 042 536	-20 042 536	0
Skyldige offentlige avgifter	-40 142	-40 142	0
Annen kortsiktig gjeld	-472 085 284	-4 482 627	-467 602 657
<i>Sum</i>	<i>-491 340 675</i>	<i>-24 565 305</i>	<i>-466 775 370</i>
Sum	-491 227 267	-24 460 659	-466 766 608

